
چھاپ غلام محمد نور محمد

بیا اے عشق پُر افسون و نیرنگ
کہ باشد کار تو گہ صلح و گہ جنگ

کتاب ہذا من کلام بلاغت نظام شاعر لاثانی واقف رموز
سخندان پیر عزیز اللہ صاحب حقانیؔ نورہ اللہ مرقدہٗ

موسوم بہ

جوہرِ عشق کلان

بزبانِ کشمیری

حسبِ فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجرانِ کتب
مہاراج گنج بازار و بالشمہ بازار امیرا کدل سرینگر

(مطبع محمدی پریس لاہور)

در تحمید حضرت باری عزّ اسمهٗ

بسم اللّٰہ الرحمٰن الرحیم

الٰہی شمع جان کرہ تم شب افروز
بنورِ آہ آتش خانۂ دل
عطا کرتم دلِ پُر درد و پُر سوز
روانہ تا بدامانِ قیامت
دپیامی بحرِ رحمتکوی نشانِ دم
زہ دپوتہم عاقبت محمود خاموش
الٰہی شوقہ بارانتم زہ در جوش
بہر برگِ گلِ نعتِ پیمبر
روا سوزس دوا سوزِ محمدؐ
سیہ کارن بمحشر سایہ گستر
سوا ز مخلوقِ عالم آوا افضل
شبین لتس خلعتِ لولاک نالی
سین لتس فرش پادن عرشِ اعظم

دلک پروانہ کرتم سوزشِ آموز
منگن چھوس آہِ گرمِ سوزشِ دل
بماتم خانۂ غم آتش افروز
دپیاتہم جان من دپوتہم ولتنگ
زہ دپوتہم جرمِ عالم تیت کرچھم
الٰہی دربہارانتم دلک باغ
گرژہم تمہ شعلہ آہِ دل قباپوش
ولوہ ساقیو کہی کاس سینس
مدابوزی دوا سوزِ محمدؐ
شہنشاہِ عرب ختمِ رسالت
چھو حلوای یسین بلح اول
زہ رخ لتس والضحیٰ نہ نون ابرد
فدا لتس نقشِ پادن جانِ آدم

مہ کرتم منجلی کاشانۂ دل
دم تیغِ فراقس رنگ بسمل
یہ چشمہ چشمنی ہند بادامت
دپیامی تازہ بالین دپوتہم از سنگ
دپیامی اکیاہ چھو حالِ این خطاکوش
سنت چھم آرزو یکبہ جگر داغ
فرم پتھہ ابرِ جان بارانِ گوہر
رٹو دامن شفیع المذنبینس
پیمبر بہتر و مہتر سو سرور
امین گنجِ اسرارِ جلالت
تمس برخیل مرسل رتبہ عالی
چھولتس والّیل تعریف دو گیسو
ہمس لادن ہمیس پادن دمس ناد

در نعت سرور انبیا احمد مجتبیٰ | یمی افسانہ دروک چھم دلس یاد | و محمد مصطفیٰ صلی اللّٰہ علیہ وسلم

قرار اندر دلِ مضطر کرہ چھوم یا رسول اللّٰہ
محبت چانہ نورانک اثر چھوم یا رسول اللّٰہ
لبن پیٹ جانِ ہیو واتوم در شبِ ہجران زہ بجوری
مہ نارِ عشقنی بالموت جگر چھوم یا رسول اللّٰہ

مہ چانی لولری آمت شرر چھوم یا رسول اللّٰہ
دزن شمع وردن ہجر اوزن چھم سرہ در تا بنت
بحمد اللّٰہ وفا شوقک ثمر چھوم یا رسول اللّٰہ
تیم ستاناہ دتم درشن چھو کرشن چانو درشانوی

مہ بید دی چشم جان لائق چھنہ بہ حسن دلجوییت
بوزن پروانۂ دل شوقہ پر چھوم یا رسول اللّٰہ
طبیبِ دردمندان ای حبیبِ حضرتِ باری
مہ چانوی خاکِ در کحل البصر چھوم یا رسول اللّٰہ

زیاد تو بہ تنہا امی مراد دل گژہم حاصل ✽ دوادِ عشقتو زاد سفر چھوم یا رسول اللّٰہ

در بیان سبب تالیف این کتاب میگوید

ولو ہا دردکی پروانہ پرزال
دلک مستانہ سپنوم تازہ مینوش
ولو دتو جامِ عشقن جوش دردِل
پیاپی بوز ازمی نالہ ر نے
چھوَر لگو تازہ دردس تہ فراقس
تری بیشک فری لیں عشقنوی ژور
بلا عشقن جلا کیاہ منزلا کہ بوٹ
کلگ محرم شلک رہزن دلک ژور
سِک جوہر فسونک سہ غمک تَر
سرک اغیارہ تا وانگ روادار
دون بر دل قلادزانہ صدچنگ
کرن تی برہمہ عشاق ماضی
کرن بیدست وپا فرہاد مسکین
بہانہ تو کرون عشق جہاندار
یمکو معنی سوزانی لیس تَرت گو
کمکو وتھو شور در عالم پیاپے
اِکو سِر چھوِ بینہ پنہاں اہل رازن
زحسن یوسف و عشق زلیخا
رٹوک سلطان عشقن کشور دل
بعذرائی حقائق ای وامق
بوشاید بہرہ ور گرہ آخرِ کار

بشمع روی دلبر جان وِ دل گال
ولو دوفن فسونگر در خمار آو
سپون ہینہ تیغِ عشقس رنگ بسمل
ولو بزمِ محبت روزہ باقی
چھہ از مستی شراب استیاقس
بی صیقل تنی حاصل ہنی لیس
بلی یم دیو ولالس کتو شہاہ ہیوٹ
سہگن ہند نلش راز کفاش او باش
فریبک ہر جنونک تازہ گوہر
رٹت دردست کتمان تیر شمشیر
نون صبر و تنگیس زورہ در جنگ
کرن مجنون شیدانیم بسمل
ژلوس دل اکہ ژلہ ہت جان شیرین
عجب سوزاہ چھوِ سوز عشقبازی
چو گل از بادِ مہجوری اہرت پیو
یہ نی تا تہیر بر شئے بیوازین مے
یہ فرشتین تہ شانتن پاکبازن
جرافو ہرموکہس کن تراد پروانہ
سپن از خنجر جانانہ بسمل
ننون تی گوستن در دستِ جمیع اشکال
یہ عشقس ناو کرحال جہاندار

ولو خمخانہ عشقن آوو دہ جوش
خزان زدہ کہنہ باغس نو بہار آو
ولو از جام عشقن دپو انا الحق!
سپن پیر شریعت تازہ ساقی
زِری کر دردکوی آذکری سور
جلا عشقن سپنی جوہر تنی لس
عجب فلاش جانک رفنون پور
غمک نقاش دردک طفل شاباش
فراقک یار ہجرانک وفادار
کرن دردست ہجران کشتہ کم شیر
دل و جان نت سواصلا کر چھو اضی
زچشمِ چشمِ لیلی نیا ولس دِل
برنگِ دیگر از من گو بیازار
مجازی بر حقیقت کار سازی
چھوِ نی در نی اثر از جوشش مے
چھی کم کم سپن شیدا فناگی
گراہ ام الکتاب ات آو ہر جا
ہر صورت سپن شیدا تہ جانان
موافق آتی عاشق درای لائق
ننن ہتوم وتن ہتوی ہیون حال
سبب ہت تازہ افسانس ہیون گو

بنن آسو مم پنن نو نو دنن پیو
ز نفحۂ عشق خوشبو صفحۂ دل
مشی ٹ ندر بدن گنت و دہ روز
کلک مطلب جہو یدی وی لگ سوز

بہارِ دانشس اندر صبا دُل
کنی بوز کت فی نی عشقن منازِل
امی لیہ پی لیک کہی کاس سینش
یہ ور دک فی استانہ مختصر بوز

نوی گلزارِ دل از بوی خوش فل
ٹرلی اندر نندرِ یندر صبا بوز
زردی داغ پیدا کر جبینس

آغاز این داستان دلستان میگوید

چہہ بیت گلزارِ بی خارس روایت
تہندا ورنگ سلطان گرامی
فلک یار آسو تس و رخسری پور
برخسار جہانبانی سوزن خال
گہی سایل سپون پیرن فقیرن
قرینن ہند صد اگو باقرابت
سہی سروِ لب جوئی تجمل
بدل شام غمس گو صبح اقبال
ببندل زر نہ بسہ درکرن وا
تو کی ہیو نادتس شاہ جہانزا
سو خوش رو آسو خوشبو نیک تاثیر
کمالن سار فی اندر سپون پور

بہارِ دانشس از پیرِ عنایت
کرم گستر فریدوں فر سرفراز
بفرِ تاجداری آسو مشہور
ولے پُر درد و غم از بہر فرزند
رتن صاحبدلن رد شفضمیرن
عطا ذاتن کرہ وس فرزند دلخواہ
گلستانِ مرادک شوقہ بلبل
بشکرانہ ثنا گوی یگانہ
بنجشش گی غنی اعلیٰ و ادنیٰ
کرک وہ دہ باج حاضر پاک مایہ
توی دودہ ماجہ دلونس عشقن عنوی شیر
سو ماہِ چاردہ تا چاردہ سال

بہندرستان شہا اک آسو نامی
بجاہِ کج کلاہی جلوہ انداز
جبین تس مطلع انوارِ اقبال
منگان ہردم بدرگاہِ خداوند
دعائی مدعا گو با اجابت
گلِ مقصود فل درگلشن شاہ
رٹوک یہ سات نامک و ازل فال
نیازانہ ادا کرلس دوگانہ
سعادت یار پورِ نیک آثار
صدف گو گوہرس آغوش دایہ
بسن چار سالہ گو سو مشہور
سپدن پرورده چون خورشید اقبال

بہر شائستگی ماہر بہر کار
بتقریر فصاحت بختہ عیار

در بیان بر آمدن شاہزادہ بقصد شکار و خریدن طوطی شکر گفتار

بیا ای طوطیٔ شیرین فسانہ
ہتن ہمرہ سوارہ کنہ پیادہ
ٹریلا نک قصدہ نیرت گو بصحرا

بیان کر عاشقن ہندداستانہ
گنڈن ترکانہ دربر تیر و ترکش
بغرا ٹہو ودن طغرا الطغرا

دوہہ اکہ دراوُ سیر س شاہزادہ
سو ہوشس آسو دلخوش دراوُ دلکش
انن گور دگون و شیر دردام

کرن مرغان وحشی ہر طرف رام
خرامانہ قدم تراوان بخانہ
تر و تازہ باآب و تاب دلخواہ
رہیا حین چمن ہمسایہ با گل
ہزار و تراومت از ہر طرف دور
بہت رعنا جواناہ بر لب جو
بنار عشق موسیقار آہنگ
سلاماہ شہزادن کر بقوال
بمستی بیمہ رستی ڈربروُن نہ
فلاطون فن بفہیم نکتہ رانی
بدامے مرغ زیرک گو گرفتار

بتابش آو مہر چرخ دوار
بسامانہ بجاہ خسروانہ
گلبن از روی کثرت شاخ در شاخ
پریشان از صبا گیسوی سنبل
وتہن منز کثرتس آواز وحدت
حسیناہ مہ جبنیاہ نازنین رو
یکن دردانہ زن شہزادہ باناز
سو در ناز و طرب آسو خوشحال
تس ہمراہ طوطاہ نغز گفتار
شکر آمیز ور شیرین زبانی
ہتو القصہ بل مرغ شکر ریز

گہر افشان سپیون رے و جہاندار
ورہن اتنا وچھیون باغاہ سیر راہ
طیور از ہر طرف مستانہ گستاخ
بمستی بلبلو تلموت بگل شور
مجازک جلوہ ہمرنگ حقیقت
نمکیا لغمہ پرور ہار بدچنگ
کنو بوزان صدائے نغمہ ساز
جواباہ شہزادس کنہ کرون نہ
ہمایون فرنکو اختر گہر بار
وچھہت شہزادہ گو اشگفتہ بسیار
بشرہینی دوامی کام پرویز

دربیان خندیدن طوطی در مبالغہ گوئی مہر پرور میگوید

بتقدیر ازل تہو کرہ دگارن
چھوا از حکم قضا پاون نشانہ
حرم اک محترم محرم تس پور
پری رخسار آشوب جہاندار
تمی وچھو آئینس اندر پنون رو
انن تمہ کن بگرمی عشقہ بازار
بصنعت خانہ ایجاد عالم
بخندہ غنچہ خوبی سپیون وا
سو خندہ گرمے بازار ہر کار

بفرمان قضا سامانہ کارن
دوہہ اکہ وراو شہزادہ شہانہ
در ایوان حرم زن نورچی حور
باوج تاجداری ماہ انور
سپین عاشق بحسن جہ دسہ دلجو
دپون تس کاہی شہنشاہ زمانہ
مہ ہمتا کرچھو کانہہ از نسل آدم
سو خندہ قندہ خوتہ آسو شیرین
سو خندہ باعث عشق جہاندار

کمان عشق باتیر بہانہ
خرامانہ بسوئے محلخانہ
سہ اندر نکتہ دانی اس ہشیار
سمنبر ناو تمسند مہر پرور
زخود بینی دنن حرفاہ پر از نار
بخوبی در جہان بوی جہس یگانہ
جو اک ہہت شہن ژہاندون سراپا
سو خندہ نو بہا کی حال وبہرس
سبب خندک پرژہن گیہ مہرپرور

ستھاہ حیلہ کرون طوطن ونس کر
بصد حیلہ مرزو طوطین تام
خودی ظاہر وچھم از مہر پرور
وپن کامی شہر یار بخت بیدار
اکہ خوتہ اک بقدرت گو پدیدار
زگمن اندر چھو روزت پانہ ہیرنگ
صدائے نای اندر نالہ ئے
چھوکھی طالب نکھی باوی اکھورانئے
چھہ ہت اعجوبہ ہائے چیدہ چیدہ
چھہ امتسی کوُر نورکہ سر گجی حور

شہھن پر تر ہونس کرای مرغ گہربار
دُپن تس کاہی شہ شکوہ سر انجام
دَپن ثانی مہ چھوم نہ در زمانہ
چھہ نا محرم زقدرت ماہ رخسار
بہر گونہ لکھہت ہکہ کلکِ تقدیر
تمکو معنی تُرہ پانے پانسی ہنگ
مہ گژھہ دو رماندہ ہر دم اضطرابس
پَشن ہرہ مہر پرورتس مَشن ناز
دپان ہینتو سوادِ شہر کوی نام

مہ کرتم خندکوی معنی تُرہ اظہار
سبب خندک چھو خود بینی چھہ بدتر
مگر غافل چھہ از حُسنِ یگانہ
تہون کرگل گلس ہو ورچمن زار
لکھن ییتھہ اک اکس خوتہ کیت تصویر
زعکس کارنگل از کارگر پے
سپن طالب تُرہ حسنِ آنجنابس
چھو شہر اہ فرحت آرا برگزیدہ
تمکو کشور کشا بہرام فرجام

سہ مشعل نور طور چ چشم بددور

در صفتِ سراپائے بہرہ ور بانو از زبانِ طوطی شیرین دہان

سہ حُسنکہ آسمانچ ماہِ انور
پری پیکر بمحشر دوش بادوش
تہندی قدِ موزون رشکِ شمشاد
جبین آثارہ صبح مطلع الفجر
بلا ابرو کمانِ آفتِ جان
نوُن دِل زورہ از مرغان نذیر
سو طول زلف از عمر تسلسل
نتہ شانہ رٹہ مازپچی تار
دو بادام سیہ بادام آہو
صبح گژہ شام شہر زنگبارس

چھہ تس نوکر ہزاران مہر پرور
بقد قامت قیامت ہند علامت
شُپن تیتھو باغ حُسنس سرو آزاد
شُبن بر فرق فرقِ دلربا تس
یون بانوک مژگان تیر باران
جبیں تس شمس حسنک جائے اشراق
بہ پیچ و تاب لرزان مرگ سنبل
بوتھک جلوہ یوان دروقت دیدار
نتہ با غمزہ آہو چشم جادو
زہ گیسو مار خوشاک یس سن باز

نگارین صورتاہ غارتگر ہوش
قیامت ڈیشتہ یُس روزِ پاسلامت
دو گیسو شام رنگِ لیلۃ القدر
ولیت ظلمات زن آبِ حیاتس
نتہ ماچنگل شاہین تقدیر
اما من دون گموت ور سجدۂ اِلصاق
زہ اٹہ و تہمت گٹہ کھتمت مٹہ مار
لطافتکوی عرق ہارن بر خسارہ
سہ یدگر شانہ موئی مشکبارس
گندن چوگانِ حسنس گوئی صد ناز

بن ہند فصل نور کی وصل مابین
اماماہ بر صف مژگان سو ہندو
ستہ بیہی باکمالِ ناز بینی
کرن تکرار حرفِ لن ترانی
برود و شک بیان قتا چھہ کس تہ
روپس پیوستہ زن گومت ہونس تہ
بنیمن بوسہ کرنس در گلستان
وچھت کر عاشقن دل روزہِ ڈنجہ
کمر نازک سمور کہ ہو رچی ژہ ہی
بغیرت شعلہ در گوشِ شمع کافور
ستمگر فتنہ پرور کیاہ دلآرا
موافق خشم با خلق تبسم
تہندی حسنہ گھٹمت زیورس باو

تجلی در مقامِ قابَ قوسین
عجب چشمن لفتنہ سرمۂ ناز
ستہ ڈلشیت مابین کِد خطِ بینی
لب و دندان در و یاقوت و مرجان
رگِ جانِ جہان در کفِ چھہ تس تہ
چھہ بی کینہ چو آئینہ سو سینہ
وتہس زی آبلہ تتی ناولپتان
کرس از آب کوثر دایہ تن صاف
یون تتی زلفِ نازک نازچی گرای
کفِ پا سرگہ ہیہ ہنہدہ برکچی تال
سُہارا بامہ روشس چہ یارا
سمنبر ناز پرور سیم اندام
ونن تس نونگارس بہرو رناو
چھہ پوچھن برزبان حسنچ نزاکت

فسونگر خال در محراب ابرو
بشوخی عشوہ بر مردم نظر باز
دہن تس غنچہ گویا پہنانی
فریب عاشقان زیبِ زنخدان
ہیہ دستن حنا بستہ چھہ پوتس تہ
دو پستان چون حبابِ آبگینہ
نرہ نازہ تہرہ ہنرہ پوشہ لبنجہ
سنس قطرہ تمکو تتی ناو پیو ناف
نہ آئینہ چھہ روشن ساق پرنور
نوی گب گوس نازک پیوس خلخال
غرور و ناز و شوخی در تکلم
دہن تس ماہرویس بہرورنام
مہ کر چھم در تکلم نزہ فصاحت

در بیانِ تاثیرِ فسونِ طوطی در دل شاہزادہ و سراسیمہ شدن وے

اداگر طوطین ساروی سراپا
پر پروانہ سپنوس پردۂ گوش
کرون زیر و بم آہِ غمگ سوز
دلِ شاہزادہ لاگن والہ واشی
کرون شہزادہ عشقک طفلِ نوزاد
بساکین دولت از گفتار خیزد

کرون یکتا دلِ شہزادہ شیدا
ندیدہ زالہ لگو در دامِ صیاد
دہن معشوقہ شوقک داستان بوز
بینبر زل چشمنی ہند راز بادن
عجب یکتا چھہ فرہادان استاد
در آید جلوۂ عشق از رہِ گوش

نہ بوزت شاہزادہ دراداز ہوش
تمی حالہ کرن گو نالہ فریاد
کتھن از یادِ گیسو دراد و اشی
با فسون لولہ بنبور تنبہ لاون
نہ تنہا عشق از دیدار خیزد
زجان آرام بر باید ز دل ہوش

سپون شہزادہ اَبُوزِ مستِ بیہوش
سپن دیوانہ تراون کہن تہ جنوی
ولو معشوقہ خالک رسیم پالم
زِہ پت شیدا بو کرنس غائبانہ
ولو معشوقہ عشقن بر موثر زلم
زِہ وس سیر ہس اشک دریا و تراوہ
خبر کہنہ جہمنہ چاؤس لکسنا می
آغافل آم زخم نیم بسمل
محبت کے بیہ دامِ باولا ہے
نہیں ہے صبر تجھبن ہیں مرونگا

کروس شوقک جنونن در جگر جوش
بسوز دل ونُن تس گلعذارس
دل دیوانہ اسپندانہ زالم
ولو معشوقہ زہارت ششن جہالتس
چو آئنہ مصفا سینہ برُ نم
خبر کنہ جہمنہ کم دتو زخمہ بر تار
بگرمی نارہ وزہ ہل جہیم رگ و پی
یہ آتش ترا و کم یت ہتنہ ارس
عجب زنجیر تقدیر بلا ہے
وزل وبٹھ گی کرزل تس زہ آہ د سوزاں

بہ بازار محبت دراونوی
دوان بلبل چہوتہو منز نوبہارس
ولو معشوقہ عشقن گو بہانہ
چہو یدوی جلوہ چانوی کاینالتس
ولو معشوقہ تہاوی چشمہ ناوہ
کنوبوزم صدائے نغمہ یار
یہ تیر بے کمان کم لایو بر دل
وزان ہر سو خزان گو نوبہارس
سراپا در بلا ہوں کیا کرونگا
ازل ارٹ رٹ مقابل گو غزلخوان

غزل اول از زبان جہاندار شاہ در فراق بہرہ ور بانو

چہوم در فراقِ دلبر دل بیقرار لٹئے
بی دردانہ دوانہ زخم لگار لٹئے
از چشم جادوانہ باناز دلبرانہ
عاشق چہو انتظارس بے اختیار لٹئے
ونہ کیاہ دہان یارس دل سخت سنگسارس

بلبل ونان سموکر باگلعذار لٹئے
در ناز یار بیرم کیاہ ابرو کمان خم کیاہ
کرہ یار ہر کنارہ آہو مزار لٹئے
مس کہا سنہ برہاس شوقک فسون پاہس
صبر س تہ لولہ نارس گومی دو چار لٹئے
حقا نیس چہو باقی عشقن خمار لٹئے

کس بادہ یم ترانہ اغیار نی روانہ
برفتنہ دمبدم کیاہ غم بشمار لٹئے
کرہ کیاہ لولہ نارس ونتوم بالہ یارس
تمہ بولہ کریاہس ہنرن طومار لٹئے
یم نالہ فراقی در انتظار ساقی

روانہ شدن بے نظیر برائے حصول شبیہ بہرہ ور بانو

مصور اکہ شفیقاہ آسوتس یار
بشاگردی تمس کرشو بہ بانی

شفیقاہ با ہنر استاد ہر کار
سو استاداہ تہ دانا دلپذیر آسو

بہ نقاشی بلائے ناگہانی
لقب تس بے نظیر س بے نظیر آسو

الون سوی برڈ ٹھکن ونونس ہیون جال
تنہ واتوم زاَہِ خود کرن داو
تنہ تصویرِ دلبر کاغذس کر
سنن گژھہ سنگِ سینس منز ہنن یار
کرکنا پانہ استادانہ امداد
تہون بر چشم جان انگشتِ اقرار
تحائف سیت نِی تم تاجرانہ
بطوفان محبت غرق سیلاب
آلہی میانو قاصد واتناون
سو تاجر واتو منز مینو سوادس
وچھون شہراہ لغایت برگزیدہ
ووان بڈ بڈ سلاطین آس تس باج
کرون تدبیر استادانہ کامل
کرن ظاہر تووی صد کار فرہاد
وچھہت خسرو تحائف خوش ستھاہ گو
اسس ہیو تاجراہ کانہہ وچھنہ تا حال
زبانو گو تباجر حکم راہی
سو گو فرحان تس نی آسواربان
مہ ہمرہ چھیم نفائس برگزیدہ
زاخلاقِ قدیمی کرچھو کنہ دوٗر
مبارک تاجرس گو عرض منظور

مہ عشقنہ تیرہ گومت سینہ غربال
ژہ گژھتو جستہ استادو قدم تل
ہتہ کنہ ڈیشہن یدہ ماہ پیکر
بہمت مرد یار وی ڈیشہ ہیری
خدا شاہانہ تہاوی خانہ آباد
بسامانِ تجارت دراو باہوش
سو گو مینو سوداس کن روانہ
کرون آہ و فغان بازاری دِل
سو ماہ دلستان تس وارہ ہاون
پکِت وارہ تھکِت ازراہ دشوار
عجائب تہ غرائب چیدہ چیدہ
سو تاجر باہر تنو واتو مامت
انن زنجیر تدبیرس اندر گل
تحائف کنہ پسندِ خسروانہ
سو شہرہ شہر سی منز جا بجا پیو
یہ بوزت بہرہ ور بانو سپن شاد
مہ چھیم دل ہن ستھاہ اسباب شاہی
انُن عذر ٓاہ نیون دربار اجصاے
زہر گو نہ مہ المت چیدہ چیدہ
مشرف پانہ کرہ نا باہر خسار
پکہ ہیہ سوہی گلشن جنتیچ حور
زعکس چہرہ بہ رونہ ونہ ڈلو خام

بیہ بوزم کنو معشوقہ سند ناو
گلس ونتو گژھہت احوالِ بلبل
کہس گومت کہن منز گہ کنن کار
کہسی ودِہ دانتہ کھراواہ شیشہ ہیری
یہ بوزت بینظیرس لج آتشس دار
بقصدِ پیکرِ غارت گرہ ہوش
سو نیرت عاشقِ یکتا چھو بیتاب
خدایا کاستم بیماری دل
غرض تس عاشقس حق واتو دادس
بشہر مدعا واتو آخر کار
پدر بانو ہی ہندوہی صاحب تاج
بباغ بہرہ ور تھاون اقامت
سو باہر آسو در علمِ خداداد
سلامانہ شہس ہت آو پانہ
عجب سوداگراہ باجاو اجلال
کڈون برنامِ تاجر حکم ارشاد
بہ فرمان تاجرن انو قیمت جان
مہ چھمنہ پانہ تحائف اتنو کے وانہ
بگستاخی ہنم ید عفو منظور
بہ تشریف گرامی روئے گلزار
یہ شب در شادمانی واتو تمام

برآمدن بهره ور بانو از خانهٔ خود بجانب باغ و خریدن نفائس از تاجر

پری پیکر میان هودج زر
بگلشن زن سپون موج قیامت
نفائس تہ کنیزو گو نہ گونہ
کہ چشمانِ فلک گاهی ندیده
دپون ون پیش تاجر کیاه چهو چود
بنزدِ خویش سے بچیده بہ مخمل
امانت چهوم بیس کُن کر پونزاده
سپون سوداگرس بارِ درآمد
پہ پیر ودِ شتهی گو جعفری پوش
بہ زانی سوی ٹیس تهو حالِ پیش
دپون ای ماہِ برج شهریاری
امکو مضمون دپک پیری عجیب
مُصفّا تر لکهت بر کاغذ زر

زخانہ درا بہ زن خورشید خاور
ببرج نور مہ روبیٹ مستور
زِ تاجر پیش بانو هر نمو ند
سپز بانو سٹهاه مسرور دلشاد
کر و خالی مہ نش حالی کرے و زود
تمکو سوداگرس بلیہ آو فرمان
بدستِ غیر الا پانہ هاده
نظر پیہ تاجرس بر ماہر خسار
زکف صندوق و جان از تن فراموش
دپوس بانو بہ ای پهر کهن سال .
بہ پیری کر چهو حرفِ اختیاری
کڈدن القصہ از صندوق تصویر

قدم تراون لبوئی باغ یا میت
تحائف منگنا ون تاجرس دور
گران قیمت نفائس چیده چیده
دپون بر کارِ تاجر آفرین باد
دپوس دا یو صندوقاه چهوس مقفل
دپوک تم آت سرس لازم چهو کتمان
ببانو شوقِ تحفہ در سر آمد
زخود بیهوش گو چون نقشِ دیوار
بصد حیلہ کرون دِل بجمع باخویش
زہ کم حیرن کر وک افسرده احوال
بنن گہ گاہ چهوم تهو حال از غیب
سو بہ شکلِ جهاندار آسو تحریر
کڈِت تهادن بدستِ ماہ پیکر

عاشق شدن بهره ور بانو بر شبیہ جهاندار شاه و سراسیمہ شدن وے

وچهت حیران سپز بانو تصویر
بدل چهوی عاشقن اندیشہ کنوی
دپون گمشده چهو تصویر ای نکو کار
حکومت چهیس ز ایران تا بتوران
سمن سیما شکر لب مجلس آرا

زلوی آشنائی پا بہ زنجیر
بہ دامِ بافسون کیاه آسو کامل
دپوس تم نقشِ تصویرِ جهاندار
جو اناه نازنیناه مہ جبیناه
گهر گفتار سیمین تن نگارا

سپز دل بستہ گل زن ڈیشہ و نوی
اغافلہ حالہ کہ سنز الہ لج گل
سو هندک حکمران جمشید دوران
حیسن منز چهو زن نورک نگیناه
اسہ و نہ هو نجہ لتس فو سمِ ہرانی

لسہ ون کنہہ تمی ژنجہ چھی مرانی
سو خط و خال گوتس عشقنوی زال
ولی آتش چھو پیوٗمت پنبہ زارس
دپوس تم کای نگار بخت بیدار
بمعنی قیمتس کم چھس زٕ عالم
کھسہ وَن مہ لسہ وَن نازہ گوپال
چھہ آشفتہ سنہ پر حُسنِ جہاندار
تہندی حکمہ اُمنت چھوم یہ تصویر
فغان گو فتنہ گو شورِ جہان گو
دپون یارب یہ کم کھارم دِلس جوش
یہ چھوم آغاز کیاہ سنہ آسہ انجام
ولو جانانہ یکھنا حال باوی
کرِت گُل بستہ لاجبت والہ داشی
ولو معشوقہ ہیہ ہوا رِنہ رنگ گوم
گییس پژمردہ تراوی سبز لوکھو رتِل
ولو معشوقہ ہاوم روی پُر نور
سنم ہینہ چانہ حُسنک عکس رخسار
بلا آشوب عالم چشم جا د و
کھٹت کوہ روی کرتہم مندنن شام
لجس پامن گرم صد پارہ جان
مہ یت آئینہ پانس زنگ رگوم

یہ پامت بہرہ در بانو یہ کر گوش
اندرِ ہیدرا اُنہ شُرہ گژھ ہیہ بال
اندر رزالت سنز کنہہ گونہ اظہار
مہ چھو منا عرض کرمت اول کار
اکھو مضمون شہ پنگالہ سنز کور
نتہ مارا زہ صدر کہو خیتچی بال
تمس پژہ کال گو گیمژ چھہ دلبند
یہ شاید ہیلہ مژد رنج تحریر
زرہ درہ زون لج بِرہ گبہ ہیہ مال
مسہ چھوہ کم رسہ نیوم حسہ ہوش
پرن گبہ دردکی کم داستانہ
یہ گومت سینہ چھوم غربال ہاوے
ولو عشقو ژہ کیاہ چھوی ہون کینہ
قرارس لولہ نارس ہیت سنگ گوم
ولو معشوقہ کشش ہو کڈ کمانے
جبین چھوی ماہ تابان چشم بد دور
عجب دامِ بلا چھوی زلف پُرخم
برہ ژہ غمزہ گویا ہرگ آہو
ہیہ آسم حُسنہ باغس تازہ مسول
لجس وِسہ زون شامن لولہ گامن
ولو معشوقہ دل چھوم آتش افروز

فراقک آتشن دردل کرد جوش
کرن آہن ظاہر سترپوشن نار ہن
منگون سوداگرس تصویرِ دلدار
امانت چھوم چھو یدو ہی ظاہری کم
پری پیکر نتہ ماہ شُرگچی حور
بآن صورت چھہ یت صورژ گرفتار
سہ مہ کرہ آفتابک عقد پیوند
یہ حرف عشق پامت درمیان پیو
شرہ سنیاسی گژھ خاصہ گوپال
یہ کم دلدار لایوم لولکی دام
کرن بر پانوائی عاشقانہ
ولو صیادہ دامس کڈہ تہ داشی
کمو آئینہ پر تہم نار سینہ
ولو معشوقہ گبھو شوقہ مسول
اڈوی کھش ہو کرت گژھ نیم جانے
ولو معشوقہ کر تہس نقش دیوار
بافسون بلا صیاد عالہ
ولو معشوقہ لولک چاو تہس جام
گبس سہ باد ہجرانن رٹس تل
شنگر لولہ آتش ور جگر پیوم
مہ چانوی ذوق چھوم شوقک غزل گوان

غزل دوم از زبانِ بہرہ ور بانو

غمتنس نارس کنہ لگہِ چارو
برتل وایے عشقہ سیتارو
شورگوم چانہ آمارہ وے
ازمارازک بنیہ بازِ گارو
خشنکہ ہاوکاندارو وے
ہوہہ کان لابتہم ہکماندارو
شورگوم چانہ آمارو وے
تمہ شہرہ ہر نورٹ کوہسارو
ہووتس روے انوارو وے

شورگوم چانہ آمارو وے
تارہ چھہم جگر چہ تارو وے
ژہٹہ ہپردہ تے چھمنہ بسی وارو
شورگوم چانہ آمارو وے
مارمندہ ساری چھی خریدارو
جگرس کرہمو پارو وے
تازہ چھی نرگس چشم بیمارو
شورگوم چانہ آمارو وے
غمگس روزس چھوس شب تارو

حورہ پیوم مورہ نارزور آوارو
عشقہ سیتارس تہا گوش وارو
راز ماگرژھ آشکارو وے
جلوہ گرڈیو ٹھمک عشقہ بازارو
سورگوم چانہ آمارو وے
تیر مژگان چھی میرشکارو
جادوگر مردم آزارو وے
کنہ بوزحقانیہ سندزارو
سورگوم چانہ آمارو وے

دربیانِ تشریح فراق جہاندار شاہ و بہرہ ور بانو میگوید

دلو سوزہ کے دل سوز خوش روز
رضا تا جبر کرون از کثرت زر
زخویش و آشنا بیگانہ لاگن
بجون دل لکھون تصویر آن حور
سو تصویر پریرو آفتِ جان
متاعِ صبر و آرامس کرون ناش
سو مجنون آسو بر لیلیٰ ز تقریر
بجانانہ سپون دیوانہ پانہ ئہ

بہ سوزک سوزباوی مختصر بوز
زگلشن آیہ فیرت سوی خانہ
بدل بادلربا یارانہ لاگن
سو فیرت آو با مطلب کرون کار
سو منشور پیامِ دین و ایمان
اکی دلہ گی زہ دلبر محو دیدار
سپون شیدا دچھون تحریر تصویر
بلس چھہ عشقہ نارن آیہ بر دل

ہتون القصہ ٹِل تصویر دلبر
کرن بر بانوائی عاشقانہ
مصور آسو کیاہ تدبیر دان پور
جہاندارس انون تصویر دلدار
سوڈیشت گو جہاندارس سین فاش
میانجی عشقہ نارک گو کرت کار
زخود بیگانہ گومت غائبانہ
تمس ادہ عشقہ ہادی ہادہ منزل

غزل سیوم از زبان جہاندار شاہ در فراق بہرہ ور بانو

ستمگر نزک مستانہ
ییم کہ یارِ جانانہ
پس سر سنبلستانہ
ز کلفت چہوم جگر خستہ
اغافل ژہ لہ نیولم دل
ییم کہ یارہ جانانہ
مہ کرلم سینہ بریانہ
ز فوج لشکرِ مژگان
سہی قد سرو آزادس
ییم کہ یارِ جانانہ
بو گرہ یانہ سو خندانہ
ژہ حقانی فدا جان کر

ییم کہ یارِ جانانہ
نگارس ہیشر دکاکل
ییم کہ یارِ جانانہ
بزلفت تازہ یارانہ
ستم گو عشقنوی منزل
قدم تل صبحکے وادہ
ییم کہ یارہ جانانہ
کران چہوم تیر بارانہ
زرہی زرشاخ شمشادس
بت نازک قدِ رعنا
ییم کہ یارِ جانانہ
سو بے پرواژہ پروانہ

سوچہاوم باغ و بستانہ
بہ بہ خم درخم سمت باگل
باُلفت گوم دل بستہ
ییم کہ یارِ جانانہ
ژہنڈم کوہ تہ بیابانہ
نتولس دلبرس گرواہ
بہ ہارنجہ موہن کان
ییم کہ یارِ جانانہ
شبن گیاہ سورِ سامانہ
ستمگر شوخ بے پروا
بشمع روی آں دلبر
ییم کہ یارِ جانانہ

سراسیمہ شدن جہاندار بر بہرہ ور بانو چارہ جوئی پدوی در مداوای عشق

پیالہ ساقیو لولہ منگ چاو
چہو باقی لولہ نازک خارہ خارہ
بیاد یار تخت د تاج تراڈن
سپون مستانہ از خمخانہ یار
وجہت گو پادشاہس پارہ پارہ
تمس وون عالمن منز کنہ ترُوینہ

قیامت عاشقن ہنزبت کوناو
کنی پوزک ونی گیاہ گو غم پاک
سپون محتاج بخت و راج تراڈن
سپون بدمستِ ہجران زیند مینوش
وزیران کن وپن یت کیاہ چہوجاو
بس سلطانہ عشقن ہاد تاثیر

دلوہا نو عجبونکہ تازہ یارہ
گرژہی حالی ز احوالِ جہاندار
ز خانہ دہان سوگو بیگانہ یکبار
بہار ازجنون رندسیہ پوشس
بیس جانانہ سندوی غم فرویتہ
تمس نش ژل قیاس و عقل و تدبیر

جہاندار از خیالِ دلبری پیو
ہرون اُتھ صبر کن جامن کرن چاک
گہی با عشق وگہ با یار دمساز
دلک سنطورہ بنبورن قرینہ
بیاد دلربا گو مست مدہوش
اَتھن اُتھ جو یہ روی نازنینس
نگار دامِ گیسو گو گلوگیر
ہتھن ہند جوشہ گنڈمن زن تس نار
ولو معشوقہ گو بیما میانو گوشن
ژہ ون ون سن ژلن پون بن چاو
بو آوارہ دل آزارہ سراسر
سو خوشحالہ ترو تازہ گلالہ
ولو موہار کیتاہ چھی منٹہ یار
کرودم دم بجتہ دن دلکوی کباب
مہ لیکھوی ہنیزہ پوشٹس پنون حال
ژہ اچھ کرمی رکاب اسپ چھی گان
مہ کر زانوم سفر عشقچ چھو تہو زبوٹ
تیم خون جگر کرمس بغارہ
تموپرسان کر از حالِ جہاندار
وچھو کنہ واو کنہ تس آشکارا
ولی افسانہ گی تس شورش انگیز
تمس جز خارہ خارہ کیا چھو چارہ

بدل از ہر خیال دلبری گو
رٹوس سلطان عشقن کشورِ دل
سپون در سختہ جانی بختہ جانباز
غمس ہمدم فراقس ہمنوالہ
سپن میخانہ عشقنہ رند مدہوش
گہی وَن وَن وُدن وَن بالہ یارس
ہتن نندرہ ہتن زنجیرِ تقدیر
ولو دلدارہ دل گہوارہ جانوی
منوشن ہوش نیومت جانِ نوشن
بو در ماندہ ژہ تابندہ جو اختر
ژہ دلدارہ جفاکارہ تہ نگاور
مہ شورہ پانہ مورہ نار تفاوت
کنہ ژہنو تہم لٹہ ہنہ لولہ زن نار
مشک میانی دلک داون انوی نا
حنائی دست ونی میانو احوال
ژہ بی پروا ژہ کنہ پروانہ میانوی
سقر زن دور کن آنز ہیم کر یوٹ
دلارا موکو کرتہس جگر سوز
وچھو کس تس لولہ نار کی عشقہ آزار
گہی افسانہ ونہس از زبان کید
ز افسانہ دلکو آتش سپون تیز
یمس لگہ داغ دل از عشق دلبر

بسوزِ دل کڈون آہِ شرر ناک
گرے تہاون پھری غارتگرِ دل
رگن تارہ کرن طنبورِ سینہ
کرون زیر و بس آہ نالہ تالہ
کہن از تیشہ غم کوہِ سینس
دِلس سن وَن تس گلعذارس
متن چھو میون لتھ پتھ گیم نیگار
دزس کہوارہ وچھہ گہوارہ میانوی
ولو معشوقہ ون ون نشن آو
بو گیر ندہ ژہ درخندہ چو گوہر
بو در نالہ غمس ہمبالہ نالہ
ژہ دورہ دورہ مہ رخسار ہاوت
ولو معشوقہ ڈلوسی آب و تابہ
دزم ہن ہن دلک تاون فنوی نا
مہ تراوی گوی سفرِ عشقہ میدان
چھو در سوزش دل پروانہ میانوی
مہ شو قچہ نادِہ دل نُل عشقہ نارہ
فراق و درد ہجر انک غزل بوزِ
دلاسا تس کرو کہ وارہ مدارا
گہی ترہید ونہس گاہ پنج بید
نہنگِ عشق یس کرہ جامہ پارہ
ژلی کر تس چھلی ید آب کوثر

وزیرن گو تسلی درای یکبار
امس تاثیر گونہ از فسانہ
دَوا کنہ بہرہ ورجنہ بہرہ ورنہ
دوائی اصل مجنون وصلِ لیلاؔ

وچھوک بلہ تیز گو عشق جہاندار
سِوائی عشق کِنہٕ آزار چھُہنہ
یہ سانوی گفتگو جنہ دردِ سرنہ
لکھوک نامہ بحکم شہ بتدبیر

دپوک شاہس کیہ ای شاہِ زمانہ
علاج جان بغیر از یار چھُہنہ
کرودک القصہ تدبیر آخرِ کار
بنامِ آن شہنشاہِ جہانگیر

روانہ شدن قاصدِ شاہِ ہند بجانب مینوسوادو بے مطلب آمدن وے

ودادک خطِ شہ مینوسوادس
بہ تمہیدِ قبول حرف ایجاب
بنامہ کرووادچ مہر شاہن
صبا گو برق گو بادِ سحر گو
تہون ورپیش شہ نامہ ودادک
سو فیرت آو بے مطلب انین باب

مرادک مختصہ ہاوک تت سوادس
تمکو مضمون گرہِ ژٕ دون ستارن
الوک پیکِ صبا زن صبحگاہن
بشہر مدعا تا وقتِ کمتر
جوابِ خط منگن مطلب مرادک
سُٹہاہ غمگین سیوٗن سلطان ہندی

بالقاب متین رنگین باداب
گرُدہن ژرلہ نا ستارس دُون نگارن
رشہ با تیز گامی نامہ بر گو
کرون طیِ مکان تن آی تس پیٛ
دریغا گونہ کنہ منظور ایجاب
تمس فرزندہ سنزی پای بندی

شرح سوادی جہاندار شاہ در فراق بہرہ ور بانو

دلو ہا ساقیو مستانہ می چاو
وَنی سرِ تازہ وردک داستانہ
سو گو خونبار از بے رحمیٔ یار
نہ دل را صبرٕ ونی جان را قرارے
پدر مادر تہ ہند تہ جملہ خویشان
یہ شایان کر چھو در دولت پناہی
دپوک تم عشقہ نارس کیہ چھو چارہ
تمس نش راو سارے عقل و تدبیر

بمستی رِند مَیخوارس چھ واز چاو
دلا چھو ہیا لبسوزش سر بسر نار
کڈوس سرِ عشقہ نارن کوچہ بازار
کرون ترکِ خیالِ خسروانہ
تسند احوال ڈیشت گی پریشان
مہ کر ترکِ وطن چھوک صاحب تاج
مہ کر لم جیبِ صبرس پارہ پارہ
یہ تہمت لانہ میانہ آسہ ذاتن

دلو ہا تازہ زخمکہ نو ترانہ
گئے یوزک وَنے سوز جہاندار
لگس اٹش وارہ تہ دل گوس تارے
سیون دیوانہ تراون خانمانہ
دپوک تس کاہی چراغ بزم شاہی
شہن ٹھکن چھو چانوی شوکت و راج
کمانِ عشقنی لیس آو اک تیر
چھو بہتر از دل و جان وارہ نت تن

مه لکھوم خونِ دل چینو پیاله | به غم روزِ ازل کرنم حواله | مرا چون حکم این شد چون نوشم
زتقدیرِ الٰہی کے خروشم | بیادِ دلربا کز غم خورم خون | شرابِ شادمانی چون خورم چون
پتھی پاٹِ آسو دلخون در غمِ یار | لولهِ منزلّلہ نادن لوکوی نار | زمانه دهِ درون از پا فتاده
سو دردکهِ خاندانگ خانواده | وتان افسانه دردِک عاشقانه | مخاطب دلبرس ہت غایبانه
وتھکنا ای نسیمِ صبح گاہی | گرژہات در گلشنِ معشوق راہی | ازک با صد ادب در حضرتِ یار
ہرک اشکِ محبت پدلبک بار | لبک اید نگہتِ گیسوی دلدار | ونگ آشفتگیٔ عاشقِ زار
کووداؤژه زانگ یم ترانه | ژه کرچھوی عاشقن ہند کنہ نشانه | به زانن تم بمن فریاده داد وے
بمن کره نرگسِ بیمار جادوے | دلو بے درده بادی دردکوی سوز | گڈوا فسرده لاگت دردِ دل بوز
دلو بادی فراقکِ داستانه | پسندِ دلبرانه عاشقانه

غزل چهارم از زبانِ جهاندارشاه در فراقِ بہره ور بانو

دوره دورے ژدره نیوتھو دل به پنہان دلبرو | شورهِ پانه موزه تھو تھو نارِ سوزان دلبرو
حُسنه میدانس مهِ ترادی عاشقانه گوی سر | نیر در بر ہت زگیسو تازه چوگان دلبرو
تیغِ ابرو چشم جادو مار گیسو تیرِ نار | لوله بیمارن چھه ماران چوڑ سامان دلبرو
ترنجون عاشقان جھپی پنجه نازک سرسبر | رنجه بر سرخیِ سیون صد رنگ مرجان دلبرو
نکته چین درس جنونک نوفسو نگر طرفه حال | دل ولن صد فتنه نازک خطِ پیچان دلبرو
کارهِ پتِ کاکل کرت پت کاره برکارِ فریب | باغِ حُسنس نازکی سنبل پریشان دلبرو
زنگیٔ مشکین بچین زلف جھوی خالِ سیاه | آسه تھو بر تختِ چین شاهِ خراسان دلبرو
مویه لشه بدروی تابان نن کڈک در وقتِ ناز | عاشقن گرژہ غرب ہجرس شرقِ احسان دلبرو
چانهٔ حُسنک خوان احسان لبس تھو برجان عزیز | دوره دورے ژوره ہت سوی نورِ ایمان دلبرو

روانه شدن جهاندارشاه بطرف مینوسواد ہمراه طوطی و ملاقی شدن با پیرِ کامل

کردن القصه عزم کوی دلبر | کله بر سر لباسِ فقر در بر | لدون بر ناقهٔ غم عشقنوی زاد

براہ عشقبازی دراو آزاد
طپان تفتان چو مرغ نیم بسمل
پکن خستہ بسوی کوی دلدار
بجز کشتی وپل بحر بلائی
بو در زندانِ آہن چھس گرفتار
جہاندارن دپوس ڈر چھم جدائی
گژہت دریائے خونخوارس چھ تار
وڈو کر طوطین تراون نظر دور
ز انوارِ الٰہی نورہ لختاہ
رلِت بانور وحدت تس ملت زد
شبن کیاہ شہر خاموشک سیہ پوش

ہتون ہمراہ طوطی وراوی ہہر
رٹن مینوسواد چ وت مقابل
پکت وارہ نھکت بوتہہ آس دریا
نہ جائے صبر دنے رفتار پائی
ہہ کر آزاد از قیدِ قفس زود
بہ تنہائی کرک مابیوفائی
یہ بوزت گڈ جہاندارن زپنجر
وچھون از دور عکسِ لمعۂ نور
سرور کہ نورہ سیتی محو باذات
کرن قلب مجلی ذکر ہو ہو
بطورِ محویت نورِ الٰہی

نہ پرواہی سرونی یار ویاور
کمر بستہ جگر خستہ دل افگار
سپون لاچارہ در غم بی سر وپا
دپوس تم طوطین کانی عاشقِ زار
انی ژہ ہندت کلیدِ گنج مقصود
دپوس طوطن مبر غم چھس وفادار
کرون آزاد مرغِ نازپرور
بہت در حجرہ دپوہن نیک بختاہ
بذکرِ حق کرت طے سماوات
چھو موج بحر فیضان قلب در جوش
کران تکرار اسرار کماہی

غزل پنجم در اسرار الٰہی باشارہ پیر کامل میگوید

ولو ہا غافلہ ہر دم کر واذکار حق اللہ
چھمو مستانہ محوک می وچھو دیدار حق اللہ

چھو ذراتس چھو رذاتک نور ہر دم دِہ اثباتک
صفاتک جلوہ از ہر سو چھو انوار حق اللہ

ونوی دتہ تن وچھک پانہ الوہی تمہ نش چھو بیگانہ
مکین پانہ مکان پانہ یہ چھوہی اسرار حق اللہ

جدا از غیر بدروزک سدوے آواز حق بوزک
منی سوزک کنی بوزک صدای تار حق اللہ

چھہ نامحرم ژ زبان از دل نہ زانی واصلِ کامل
ژہ حقانی چھو کیاہ حاصل بجز اذکار حق اللہ

دربیانِ دوچار گشتنِ مردِ سیاح با جہاندار ورسیدن در مینو سواد

بیا اے عندلیب خوش ترانہ
توہی تس عاشقس کن نیون پیغام
بزاری عرض کرنس میانہ پیرہ

بیان کر عاشقن ہندداستان
کردن حاضر بہ پیش پیر ہادی
گموت چھہ من غمکی سیلابہ ابرہ

شو پیرِ خضر پی وچھو طوطین پام
جہاندارس وچھت ژ لِ غم نہ دا ژی
باہ و نالہ گداز حال بے ہوش

توي درياي رحمت آو در جوش
وڃن چشمه سحڪم پير ڪامل
ڇهون لهبوت نجات از قعر دريا
سخن ور نغز پرور نرم گفتار
ڏيوس تم آفرين در عاشقي مر
امي ڪدله ترڪ يڏوي سرڪ راه
ڇهو آئين قديم مهربانان
پيه پوزت ڪر جهاندارس ولي جوش
بغم همدم سپون باآه و ناله
پيتهوي نامحرمي در ڪوه ميدان
نه با ڪس گفتگو جز نامِ دلبر
بهر ڪس آو آخر حق سبب ساز
مڪاناه ژوبه ناگه پيو تقدير
دو ڪس جنسِ بشر باهم برادر
فسادِ ارث آسوڪ پانه والي
اگرچه صورتا ڪم آس تم ژور
ڪله ڪم ڪم خنز اين آسو هاوان
يمين ترن هنز با نعلين ڪينه مان
بيڪ لحظه ڪران سوي بسر ڪوبنين
بوان آسڪنه بر تقسيم زه راه
ونوڪ سازوي به تيس نشو او بو سداد
زه تير از قوس ترا او دون حدن ڪن
زه يم پت رود تم آخر پتم ني

ڏيوس تم چشمه از ماسوي الله
سپون مهرور گويتس حلِ مشڪل
پڪن گو برونٹهه پيوتس نيڪ مردا
شرور آور دلاور گرم رفتار
يهي لي رٽ ثره يدوي جهوي مجازے
ڪرڪ ديدار جان اده تومرڪ زاه
بهار عشق يد روزڪ ثره همدم
سپون از شوقِ جانان نه هوش
پيتهوي خون جگر در عاشقي ڪريوٹ
نتهوي خوفِ درنده هلاڪ جان
پيه ڏليشت طوطيس گو سينه صد چاڪ
نشاناه تنو سپون از پردهٔ راز
عجب نه بيا مڪاناه رشڪ گلزار
درين باغ آس تم باهم ڪران هر
تمن ژدون چيزني هند فتنه باهم
بسيرت ياره بادي واره ڪر غرور
ولان تيس خرقه تس هر چيز حاضر
تمچ نسبت جهه با تختِ سليمان
يمين ژدون هند تمن دون لنه زه بيائے
وجهان آس منصفاه زاه وا تناڪاه
ڏيوڪ شاهن مه نشت آئي جهو تقسيم
تهو ودون دون ڪنوهي تقسيم بن بن
سين راضي زه وارت ڪره تسليم

گرڙهڪ واقف باسرارِ هو الله
بعون پيريامت اڇهه ڪرن وا
ستهاه شائسته دانا اهل دردا
ڪرون احوال حالي تس سراسر
بني تا اصلِ معني ڪارسازے
قدم از سر ڪرت يڪ سوي جانان
مِس قلبس بني اڪسيرِ اعظم
سو خونِ دل چوان گو پياله پياله
تتهوي در پي سراپائي سفر زيوٹ
نه ڪونه همدم رفيق و يار و ياور
سپون از فرط جانسوزي سو غمناڪ
سو طوطي آسو ژهنڈان چاره تدبير
وتهن از جوش بلبل ناله زار
پدر گو مست تمن از دار فاني
ڪله نعلين و ڪشتي خرقهٔ فهم
ز ڪشتي آسو نيران نعمتڪ خوان
نفائس عالمڪ يم آس نادر
بزير پا تهوان تيس آسو نعلين
تمن دون يم زه منزت فيصلس آي
وجهڪ يله شهزاده گي ستهاه شاد
ڪرو ژدون چيزني پٽ هيون تسليم
انو تيس نير اول يم زه تم ني
جهاندارن نمڪوي هاو تقسيم

روان تم تیرزن گی تیرنی کنُ
جہاندارن سکہر کر سوی جانان
سبب گو تس عجب کیاہ آخرِ کار
کران تس آس پیش شاہ حاضر
شہن کر تس نظر ڈیٹھون جواناہ
کتو چھوک کتو گرڈھک گیاہ چھوی سرِ انجام
یہ از تاج کے و ملکِ سکندر
کرون بادِل تا تلُ رود خاموش
بخوفِ حرفِ بد نامی بُخضا ر
فقیرانہ چھو مسکیناہ قلندر
ولی دِل تس پریشان در غمِ یار
متس چھوی اصلہ خوتہ وصلِ دلدار
گہی ونون دون تس ونن ہنر
کری کیاہ یس فری غارتگرِ دل
ولو عشقو گلس کر تھم دِلس ناش

چھوڑ ِ ل تقدیر بوی تدبیرنی بُن
ہتن کمشتی کلہ تہ خرقہ در بر
بناگہ والو اندر شہر دلدار
فقیرانہ انوک پیش جہاندار
حسیناہ خولصورت نندہ بوناہ
دپوس تم ای شہ فرخندہ آثار
گدائی چانہِ شہر چ چھم ہرِ خوشتر
دپون بیشک چھو ہندوک شاہزادہ
دپن دیوانہ سنز کت کیا چھ در کار
جہاندار سں وتوک تنہا مکاناہ
کڈس سِر عشقہ نارن کوچہ بازار
چھو بلبل ناش گومت اختیارس
دلس سن ون نن گہ گلشنن ہنر
ولو عشقو یہ کیتراہ بے نیازی
زہ بر تھم نارہ ہیب کر تھم شلن فاش

روانہ دون جلن کنُ گی زہ نادان
بنغلین گو روانہ سوی دلبر
تنکو دستور در حقِ مسافر
دتوک تس بار پیش شہ بدربار
دپوس شاہن پنون ون نام نہ کرام
بوشہ چھوس نا و چھو ہم شاہ جہاندار
یہ مضمون پادشاہن وارہ کر گوش
اُبا بہتر چھو پہنان سر بہادہ
دیو جایاہ آس تنہا مقرر
لبون جاگیر زنُ ملکِ جہاناہ
متس کر ہوش و عقل و فکر در کار
دِون گو گلشنن ون گلعذارس
ولو عشقو زہ کر تھم بانبری دِل
دغابازی بجای چارہ سازی
ولو عشقو چھو سوز دِل بفریاد

بوداد دِل وَنی در داد و بیداد

غزلِ ششم از زبان جہاندار شاہ در فراق بہرہ ور بانو !

بو کوتاہ ژالہِ حجرک نار عشقو
پریشان کوچہ و بازار عشقو
یمن چالی غمن کر پارہ پارہ
نِسلک ژہ ی واقفِ اسرار عشقو

مہ در دِل چھوم غم دلدار عشقو
بہ تشولیشِ غمِ جانان سفر زیوٹ
تمن ژی چھوک چھکن تلعار عشقو
ژہ عالی منزلت در لا ابالی

زخولیش و آشنا بیگانہ کر تھس
چھو کوتاہ کر بوٹ تہ دشوار عشقو
کلک چھوک حکمران در کشورِ دل
ژہ کر چھوی کینہ ہندوی عار عشقو

دِلس میانس ژہ ون ات تو ستھ زنہ زن   اُنتھ کمہ دوزخن تتھو نار عشقو

برآمدن بہرہ ور بانو در باغ و دیدن جہاندار وصفت باغ

یتھی پاٹھ آسو تراوان آہ ونالہ
کرن گلہ عشقنی واوس تہ کاوس
بجاہِ خسروی درہو دج زرہ
گلستانس فولی لج نوبہاری
بہر اقسام گل فلمت بگلزار
مزعفر جعفری تم بر بری ڈور
عباسی بامی یاقوت سرشارہ
چھور لگموت تمن منز قوسمن کیاہ
کولن شولان ہر سوہی نہ سبیول
شبن گلزار چینس منز گل چین
گلِ نعمان وزنبق نہ سونہ پوشی
کرِ ژہ بلبی نوَن دل روشہ رژشہ
بہر سو خوشنوا کستورِ تہ جبل
وزن زن از غنون بر تارِ طنبور
ارہم نت نش بفصحت کمترین آسو
کش دالی گلن گھل گی بہر سو
مقابل دلبرس تصویر تھاون
وچھالی گوخزان زن نوبہارس
دوانہ آیہ گلِ زن عشقہ زالہ
ییہ ژورسے ژورہ دوری تس مقابل
زبیہوشی ہتچھر بیہہ سرو قامت

غمس ہمدم فراقس ہمنوالہ
بیک نظارہ کرہ آہِ دلن کارہ
سپون صحنِ گلستان تیر معطر
اول سوی آسو موسم نوبہارک
گلن باشوق دل بلبل ونن زار
گلِ کول نہ مسول آسن درجوش
خمارہ ہر بنبر زل پیالہ بردار
بنفشہ خم سر سنبل نگونسار
ارِنہ نکہہ گنگہ پوشس زنگہ پول
گل داوُد سولہ آمت بگلزار
مئی توحید کی میخانہ مئی نوش
ہون خوشبو گلن بلبل در آغوش
ونن کم کم فسون عشقِ کنن تل
گلن باد صبا یامت سلہ وان
سو گویا بر زمین خلدِ برین بود
نگاہِ ناز تراون سوی گلزار
برابر شکل دلبر پیزہ ناون
فراقہ آسو تس تہید نی منز
فولہ سے غنچہ دل کرنس حوالہ
سوہاوان آسو داغِ سینہ باگل
علامت ڈلشتھی ہیچھن قیامت

تمس دیدار جانان آسوہا وس
سپنز پیدا سہ آشوب جہاندار
تھوک درگوشہ گلشن عماری
شگوفہ ہر طرف کیاہ لالہ زارک
گلِ سوری تہ ہر قسم کم گلِ ٹور
لچھہ منزہ آسو نن درامت اچھہ پوشی
چمن پر از سمن تہ یاسمن کیاہ
گمت شرمندہ ڈیشت زلفِ دلدار
خطائی مشک ہاران سوی بربین
زلوبر کنورہ سیتی محوِ دیدار
گل نسترن تہ نسرین گوشہ گوشہ
دون کم نالہ خوشحالن نوَن ہوش
باوازِ عنادل ساز وسنطور
گژھان اطراف باغن عطر میدان
یتھن باغس اندر بلبلہ آیہ دلجو
بناگہ سپی نظر پیہ بر جہاندار
نظر یامت کرن تس گلعذارس
شنیدس گوس دیدہ دیدلی منز
سو دلبر دورہ دورے حورہ مایل
ییہ تراوان آہ ونالہ ہیچھ بلبل
سنزل وڈھ گی کزل تس ہہ مثالی

رنگہ ریول گیس بدوالجمالی
سہ یاون چاوہ تاون واوہ لاجی
چھو میانی رایہ یاون رای میانوی
چھہ کیاہ نسبت گدائس باشہنشاہ
ژہ چھکھ معصوم اما کتھہ روز محروم
تہ دِنیا ناوکِ مژگان دلبر
کفو تہ ناکفو یکسان چھو عشقس
زشاہ عشق درامت لی چھو فرمان
امیرس تہ فقیرس چھوس کنوی ناو
یہ درسی نہ لبینہ عشقنی سوز
گژھہ ضایع بناحق جنتچ حور
دپوس بانو یہ فیرت کای جفاکیش
یہوی میانوی کلک محرم وفادار
مہ کرزانوم اس یژھ مای میانی
باین افسانہ سوی نیرون چھو مشکل
امی حالہ گیہ با آہ و نالہ
ہژن خواری بعیاری ذژن باک
دلن از آتش جانان کرون جوش
تمی آندرینیک در محلخانہ
انن دریش دردک داستانہ
آنارہ مارہ کرتھس پان مارہ
ولو معشوقہ لاگی ذوقہ بلبل
ولو سنیاسنہ الٹ جانِ گوپال

ڈکھہ چھوک ہت سکھر سنگ ہینبر زل
دِہن ڈودہ ماجہ لولن وس مہ زاجی
دپوس دودہ ماجہ ہی ہی لسن نبوہی ون
نغیر کفو مِلُ تھاون بنیا زاہ
دپون تس چھکھ شہ ناواقف ازین کار
وچھوک پانی چھو کوتاہ دورِ رک زر
ینہ رٹو شاہ عشقن کشورِ دل
برابر شادی و غم کفر وایمان
حریرک فرش چھوس بر بسترِ خار
زپچ تاسی نہ نیرحم داغ امروز
یہ پردیسی جوانا ہ غیر معلوم
وفا نزاوت مہ دم از طعنہ ام نیش
سنت آسم لبینہ عکسِ دلدار
گینمژ تہ سینمژ راے میانی
زجانوخان ومان یکبار سوی پیو
رٹن از ہجرِ جانان داغ لالہ
ولو جانانہ یکھنا حال باوِ ہی
سپون تس رنگِ وسیں جعفری پوش
بخلوت بیٹ تنہا در غمِ یار
دنون باجانِ جانانِ درترانہ
دلو معشوقہ مورٹ غارتہ دَ ن
مہ کر تھم ہای ہی تہ ضایہ سنبل
رنہ ینہ چانہ پژھ دامن ونیو مو

سہ ناز کہ رازہ باغچ تازہ سول
وُلے ڈودہ ماج کر کینہ پای میانوی
یہ کم کانچھوی تھون شوبی نہ تہو وطن
یہ پردیسی جوانا ہ غیر معلوم
ژہ کرزانک چھو کوتاہ عشق دشوار
ہجوم لشکرِ طغیان چھو عشقس
تنہ گو محوِ حیرت پیکرِ دل
حصیرس تہ حریرس چھوس کنوی باد
گنی نرخہ کنن در عشقہ بازار
دپوس دودہ ماجہ چھکھ سلطانہ سنز کور
ژہ چھکھ معصوم اما کتھہ روز محروم
یہ چھوی میانوی دلک محرم شلک یار
سپون امروز اچھ مِلُ آخر کار
پر دانہ عشقنوی پیومت چھو وِ دل
خدنگِ غمزۂ دلدار یم کھیو نہ
لمبتی صبر کن جامن کرون چاک
ژہ نے ڈیشت بوشندر مال راوی
درین اثنا کرک ہودج روانہ
بزنجیر جنون گیمژ گرفتار
ولو معشوقہ کر تھم سینہ پارہ
ولو کن تہاو باوی عشقہ شیون
ولو یے دردہ برہ گیسو ہیہ مال
مہ کا دہ زنگ ہیہ پانس ہنیو مو

وزس از پای تا سر عشقہ نارہ

ونے کیاہ زِو دزِم دلکی فوکارہ
بیاضِ سوز ہجر انگ غزل بوز

دلار آموکوہ کرتھس جگر سوز

غزلِ ہفتم از زبانِ بہرہ ور بانو در فراقِ جہاندار شاہ

فراقن چانِ ٹرہ ٹونم دل نگارو
لجس دوزالہ عشقنہ گل نگارو
بوعشوکہ غمزہ کرتھس نیم بسمل
مہ تس لس گوژہ کس مایل نگارو
مہ کر زانوم گڑہ ہم زیر وزبر مہ
بہ زخمِ نار ہیو قابل نگارو

چھو مشکل عشقنوی منزل نگارو
اَغافل خوردسالے کیاہ چھو معلوم
بہ بسم اللہ مہ کر بسمل نگارو
بوچانہ شوقہ درالیس کرا ہِندلا نہ
خبر کنہہ چھمنہ چھس غافل نگارو
چھو رنگو عاشقن خمخانہ چانے

وجس دومایہ چانہ ٹرہا یہ ٹرہا یہ
چھو تیر غمزہ تیہو قاتل نگارو
لجس داوس پڑہ بوم اوس تیر کاوس
یہ یعنی زانہ کیاہ جاہل نگارو
بکینہ تیغ ابرولیس مہ کڈ کش
سپن دیوانہ کم عاقل نگارو

نوحۂ بہرہ ور بانو در فراقِ جہاندار شاہ میگوید

مہ کر زانوم غمِ دلبر چھم کر بوٹ
بخواری رسبر پہنانس گڑہ ہم فانش
فولہ نے گل دنس منز چھوم غمکدا
گل و شبنم می پیمانہ چانو ہی

متاعِ صبر و آرامس کرم لوٹ
مہ کر زانوم چھو مشکل یارہ وادوی
دکہ نے آم بالے کالہ شہمار
اتھہ واوس نہ کاوس گراوہ سوزی

مہ کر زانوم دل وجانس کرم ناش
مہ گواز نرگسِ بیمار جادوی
ولوجانانہ دِل چھوم تہانہ چانوی
ونوم سوزک ترانہ چانہ سوزی

غزلِ ہشتم از زبانِ بہرہ ور بانو در فراق جہاندار شاہ

حالِ دِل باوے ولونندہ بانے
از روز سانے ہا ندَ نو
سوی چھک جگرس زاہ نہ نو پرانے
خورہ بوم مورہ ماریار دوے
درہ زون لجس نے گجس شہرہ چانے

از روز سانے ہا ندَ نو
ہولہ تیر لایتھم لولہ کمانے
از روز سانے ہا ندَ نو
گورہ گورہ کرہ بو دورہ فلہ میانے
عشقنوی چھوم خارہ خاروے

مجنونہ میلتو لعلم جانے
جگرس کر ہمو پارہ وے
شورہ پانہ شورگو دورہ چانے
از روز سانے ہا ندَ نو
یلہ لیس ہنہ تے تلہ سوی زانے

از روز سانے ہا ٚدَ نو
وقتہ یتہ لخت جان کری قربانے
گلہ کرہ کمہ شہہا ژو وِے
شعرِ حقّانی سوی اکہاہ مانے

پختہ کارہ سوختہ گو موختہ دردانے
از روز سانے ہا ٚدَ نو
گوندہ کس وندہ کوی داد گوہ زانے
یس آسہ عشقنوی نارو وِے
از روز سانے ہا ٚدَ نو

بختہ ژٹہ روزہ ناسا ژو وِے
وندہ کوی داد گوہ پیوم شلہ مانے
از روز سانے ہا ٚدَ نو
غزلاہ ونو مے ازلہ لانے

اگاہ شدن پدرِ بہرہ وربانو از عشقِ جہاندار و اجابت نمودن وے در تزویج

سپون مشہور یتی در کوچہ بازار
ژٹ پردہ فتٹ نیری ببازار
چھو عشقن بار بر عشاق مجبور
نمتس کر فرق چھی کفرس دِینس
وزیرن دپو شہس کای شاہ عالی
کرو بیتیک یمن دون ہنزِ والوی
شہن منظور کُر تدبیرِ دستور
ڈلوگوی مہربان شاہِ زمانہ
کرک آئینہ بندی تازہ تازہ

چھون بہرہ وربہر جہاندار
سپون شرمندہ یامت بوز شاہن
چھو کر دستور کت کر روزہ مستور
کردن القصہ بادستور تدبیر
چھہ کر خالی چھہ ساری کو یہ مالی
ژہ بدوی مشورس سالس کری کاف
سپن مسرور بوزِت غم ژلوس دور
انوک باکرّ و فر شاہِ جہاندار

کہٹن کر روزہ ہرگز عشقنوی نار
بدل تدبیر کر تم کج کلاہن
ملامت عاشقس کہی کاسہ سینس
سپون آخر رضا بر کارِ تقدیر
پنون حق نمک اسہ نکہ والوی
گرہ تہ مشہور عالم قاف تا قاف
جہاندارس کروک قاصد روانہ
ولوک لتس خلعت شاہی طلاکار
سپون شہزادہ ہند کہ ہرازہ

غزلِ نہم در تہنیت نکاحِ جہاندار شاہ میگوید

عاشق بکوی دلبر دراد ازگرے مبارک
دِل عاشقن ژو یاری گو بانرے مبارک
عشقن ترانہ بس کر از راز عشق حسن کر
شیدا ہمیشہ بلبل گل پکیمے مبارک
چھوی سوز این فسانہ حقّانیس بہانہ

رخت شہانہ در بر گرُ سندرے مبارک
من چاک وکلہ والن چھو راد خط و خالن
اصلا د وایہ لتس کرہ یس دل امرے مبارک
روئی نقاب ہا وت آتش لشمع تراو
در شعر عاشقانہ لولاہ برے مبارک

دتو جلوہ بالہ یاری فل فوش نفس بہاری
سوی داغ دل گلالن نو ہنز فرے مبارک
در جلوہ تجمل کر چھوی رو ولفا فنل
پروانہ داوہ ناوت نارس نہ رے مبارک

دربیانِ آرائش بہرہ ور بانو در مجلس عروسی میگوید

حلب خو ضاہ بروکانے مشک و گلاب
سُرورک نور پیو آئینہ خالس
چہلون بلہ گلبدن از آب گہر حور
بصد آداب گیہ در تحل خانہ
کرون ساز اہ شہانہ تس نگاریس
پرن خورشید پیو روے زیبنیس
شوبن ہنز دون ہلالن آسو خالاہ
ولاور اصفہانی کالہ کافر
تنی شانہ زری شاہانہ کم کم
پون خورشید رویک چمکن گواہ
بناگوشن ہندی دُر دانہ نوشن
سو فرمان قضا بر خونِ بُلبل
گٹے زلفنہ ہیے مت وچھنہ کیتاہ
تنہ اچھ نورہ دن چھیک معرکن ہنز
رُخک پیو بر فلک پرتو زِ شش طاق
ہزاران کوہ نور اندر کنارش
نبازو نار گیہ یدو دل چھالا
برمان دلِ دورہ حورن تہ قصورن
عجب چشمن لگتنہ سرمہ ناز
برہی گو مشتری از تابشِ نور
سپنز چشنج قیامت ایستادہ

برائے شستِ شوئی رشکِ مہتاب
نبن دلیوا جنبن تراوِ نظر دورہ
ملون سیمین تنی صندل تہ کافور
کرون قندیلہ تہ گُل نہاون تبارک
تیتہ روِ لیشتِ چھور لگو نوبہارس
فولی لج حُسنہ باغس تازہ تازہ
نتہ محرابی ہنز دون بلا لاہ
سپون بلہ ہمہ رخس انداز ساز
روِنے دانانہ تہ سامانہ کم کم
گُلن باوتھ مزہن مزہ بند کن دو
کرن صد مرحبا لو لو فروشن
سپن آراستہ گلدستہ نور
ترٹے عشقنہ ژہٹے گی کُشتہ کیتاہ
زری چمکن عجب الماس چونیِ
ملک نہ حور و غلمان گیہ مشتاق
سپون بلہ نو رسامانِ سرگہ حوری
بناہ ہنگو عاقلو از حقتعالی
کرون بلہ شانہ موئی مشکبارس
بشوخی عشوہ بر مردم نظر باز
بچھون تس ہا گیسو بن ہندی زُمم
بجسن مہوشان منت نہادہ

سر آسیس وژہتہ آتش پیو جہانس
شُبن کیاہ کو ثرس ہنز چشنج حور
انک مشاطہ بار ساز شہانہ
تجمل ڈ شتہی کرلنس مبارک
نگمش یامت ڈکس کہتو مبہ خنیس
باندازہ عجب کیاہ رنگِ غازہ
تکحل نرگس شہلا فسونگر
کرِ وک زیور بار آرایش سرفراز
ٹاٹلہ نورہ ڈکسی زن نمن ماہ
وُنن دُر دانہ ڈورن چشم بد دور
خطِ گلگونہ مشاطہ بر گُل مُد
بلاسے خاستہ از آتشِ طور
بینہ ہاون نگمش رخ تارکن ہنز
مہن کرنی گروہن لگو کاژہ زونے
جگو یم عقدہ ہاے بیشمارش
خسینو ورگہ موکہ رٹو ژورہ ژورے
عجب چمکان سپون چمکن تہ دُورن
صبح گو شام شہرِ زنگبارس
سپون بلہ ساز و سامان پری پور
وچھون تس کن چھہ جانبازن ہنزی شوم
شُبن سرو قدس سامانہ کم کم

گژہن ووِن مبتلا جانانہ کم کم
سپون آغاز جشنِ خسروانہ
وزن گوڑودکی از راگ شہناز
پرہیر دیان بزم خسروانہ

زشہ سازو سرودس درادارشاد
شگونہ فالِ نیکس شادیانہ
سہ گاہ وپنج گہ باراگ ویپک
وَنَن باصد نوا اندر ترانہ

کرک حاضر صنم ہائے پریزاد
وزن گوتارعود و بربط و ساز
نوازنگولہ سارنگی چکاوک

غزل دہم در تہنیتِ شادی از زبانِ لعبتان در جشنِ جہاندار

پوشس فل باغس ٹوشنی بالی
از جہاندار بیہ سالئے
روپہ سند مڑھ بند شونہ کنہ والی
بالہ یار لولہ نارہ زا سالئے
ذوق مس چاوس شوقہ کلہ والی
از جہاندار بیہ سالئے
حالک پیالہ چیت سینی حالی
کہالک لعل مولا لئے
آو حقانی تازہ شوالی

از جہاندار بیہ سالئے
عشقہ ولہ مشکہ تنہ جامہ تراونالی
از جہاندار بیہ سالئے
ناشہ وت ماشہ تلہ آشہ سنبالی
تمہ لتشہ گو حالئے
نالِ گی دالس زلف کزالی
از جہاندار بیہ سالئے
کنہہ ترو تازہ تہ کنہہ چہرہ او بالی
رازہ بیہ رازہ پاتالئے
از جہاندار بیہ سالئے

ینبر زالہ شونہ سند جامہ تراونالی
موختہ وشہ بچتہ اُنزالئے
مَنہ جہودرائے رَنہ مَنہ کالی
از جہاندار بیہ سالئے
گوشن رنگہ رنگہ پوشن چالی
خالک نکتہ جہونہ خالئے
وم دلوڈو نگلو عشقہ پاتالی
از جہاندار بیہ سالئے
تازہ دیہ درشن نارہ بیہ مالی

دربیانِ آغازِ جشنِ دعوتِ جہاندارشاہ و بہرہ دربالو

بہر سو فہر شہرس ہنادی
وزن گودر ترانہ ساز وسنطور
کرک روشن قنادیلِ مرصع
صدای کرہ نای وصوت ناقور
غلامانِ پری پیکر قباپوش

مبارکبادی اندر کارِ شادی
مجامیرن بدود عنبر و عود
شفق زن در شفق چرخ ملمع
وزن کیاہ راجہ وارن ہاجہ باناز
زرہی زر آزری دوش بادوش

بہ نوبت آہی ساری شادو مسرور
بحسرت دود بغیرت نار نمرود
بجای دلخوشی آواز مسرور
گمہ زن باد لخوشی کم کم خوش آواز
مباہی ہر یکے با ... کلا ...

سپن رشکِ ارم ایوان شاہی
بہر اقسام الوانِ ضیافت
رقم کُر کلکِ شرعن ڈیِہ آمد

ونی کیاہ وصف آن جشنِ ہمایُون
زبوی خوش وتہن رُوحک لطافت
. . . .

شُبان سالم نبَس زنان آس تارک
سپُن کلکک شریعت گوہر آمود
مبارکباد سر تازہ غزل گو

غزل یازدہم در ترنم سہرائی نکاح جہاندار شاہ و بہرہ ور بانو !!

مجنون سنجہ ہی تراو پاسبانی
تو شتی لعل مرجانئے
راوِ دل ہاو نم شاہِ جیلانی
پیرہ موکھ دراید سلطانئے
سہرہ منزہ پموش دراو نورانی
تو شتی لعل مرجانئے
تمہ تلہ پلہ وَن گیہ آزلانی
بند گیہ ریشہ سندہ چھلنئے

تو شتی لعلم جانئے
تو شہ ناہوش دِتو حق سبحانی
تو شتی لعل مرجانئے
سِرِ حق باو تم میر ہمدانی
سہروَر بانو لاثانئے
ژھوہ مار چنیش جبشکِ دانی
تو شتی لعل مرجانئے
للہ منز عشقن نار للہ وانی

آدنہ آدمس آیہ شادمانی
پوشہ ناسے مہربانئے
زیرہ وبم سہرہ گوہرہ سنز زانی
تو شتی لعل مرجانئے
سر کُر عارِ فو تتہ قربانی
صُورت بند رچہ زانئے
چندہ چھِہن کندہ پلہ زاہ حقانی
تو شتی لعل مرجانئے

دربیانِ وصلِ ہردو نونہالانِ حُسن خوبی میگوید

سپنِ پلہ بزمِ دعوت پور اتمام
در نگِ طرفۃ العین تس گژھن دور
سہ بالو دلقرارس انتظارس
عجب معراج وصلک پرتوِ ماہ
درِ خلوت سرایامت کرن وا
اکس باغس فولی لج دون بہارن
مَی وینوشِ باخاموشِ یکجا
سپن ہمنشناو اندر نازِ معشوق

ز سلطانن گی مرخص خاص کیاہ عام
تمن دون دلبرن زن ووڈرہ دور
خزان زدہ منتظر بادِ بہارس
چو خورشید درخشان گو جہاندار
زبانو آو صلہ گلبانگِ طوُبا
زہ دلبراک اکس نازن خریدار
سو عشقک جوش حُسنک بیہ تن یکجا
سو عشوک مزہ کیاہ باگرمی ناز

یون پلہ وعدہ وصلک عاشقن پور
زخون دل چون مس ڈورہ ٹوپے
شبانگہ اوجِ عشقن کہتو نبس گواہ
خرامان سوی برجِ ماہر خسار
اکس بر حسبِ قرآن گو دون تارن
سپن در عشقبازی گرم بازار
نگارہ عاشقی باگرمی شوق
کرشمہ غمزہ باہم جلوہ انداز

گہی سنبل کرن پیوست با گل
گتہ پچھہ زلفنی مہ روز پنہان
زہ بالہ پوش گی سرتا بہ پنپوش

سگہے کاکل گرہ بستہ بسنبل
زہ گل از شبنم امید سیراب
در آغوش سمن اشوبان بہ پوشش
مقام دلبری نور علی نور

رٹہ رٹہ عشقہ نارن زہت بدامان
اکی شرقہ سپدن خورشید و مہتاب
دوئی گیہ دور یکتائی سپن پور

در بیان ترغیب عشق حقیقی بتوسل مجازی میگوید

بیا ای نو خمار بادۂ شوق
ولس تل کہی ہیں بدوی مجازی
زلور شمع سوزک بوزہ تس پے
ضمیرچ کہی ژلی از حسن تدبیر
چھو کر در سینہ سرّ عشق درسی
فسانہ بوز دردک تازہ تازہ
شہ مینو سوادن مال لبسیار
غلامان عنبری مو آرزی جوش
بشوکت راجوارن ہر کرانہ
بملک خویش گو باماہر خسارہ
لبن اہل تنازع آس برراہ
دتن بوسہ زمینس تس امینس

بیاز آموزہ طرح ناز معشوق
دوئی کر دور یکتائی لبک نور
ہری تس ہر نہ چشمو لگوی می
کرک یدسر عشق از پیر حاصل
نمک آثار چھی انوار قدسی
جہاندارن سکھر کر سوی خانہ
کرون ایثار بہر ماہرخسار
دُر و یاقوت و مرجان جوہرہ تہ ویار
بصد شوکت بجن گو شادیانہ
چو شاہ خوش لقا با شادی دل
دتن والیس تمن آسیہ دلخواہ
کرون خرگاہ برپا خسروانہ

لبکنا پے زسوز عشقبازی
بنک منظور نورک لاگ پانپور
شہر برچ روشنائی صحبت پیر
بنک کامل پسر عشق واصل
ولو ہاشور عشقک نو بتازہ
ہتون رخصت شہس با محلتانہ
کنیزان پری پیکر زری پوش
نفائس چیدہ چیدہ زرنجر وار
بجاہ خسروی شاہ جہاندار
نشاط آرا سپن منزل بمنزل
نکھہ بلیہ وات پیر صاحب سندس
لسوی شہ کرون قاصد روانہ

سو خط بلیہ شاہ ہندس تہ قاصدن نیو — دوبارہ قالبس زن ژاوتس زو

برآمدن جہاندار شاہ بطرف ہندوستان ہمراہ بہرہ ور بانو

بیا ای آہوی دشت بلا خیز
باستقبال فرزند یگانہ

ز چشمان اشک خون بر بلا ریز
پدر سوی پسر گو اشتیاقی

شہ ہندی شہانہ گو روانہ
تمن باہم سہ دوری روز باقی

بتقدیرِ ازل شاہ جہاندار
سو عاشق آسو بر آں غیرتِ ماہ
سپدن یلہ عقد بانو با جہاندار
چو ذرہ نورِ خورشیدس بو لارہ
دپون لتس کاٹی شہنشاہِ زمانہ
تجاوز ژٔہ عکوٹی در جسمِ دیگر
جہاندارن دپوس ای مردِ آزاد
اپژ یٔدٔ وٹی ونن چھوک لیٔت کوتاہ
جسد خالی کردن از روح یکسو
کرون ہنس مرس از تیغ مسمار
روانہ گو سو ہُز چو جہاندار
بدانش آسو کرکا نہ لتس برابر
ونون باد دل جہاندارس چھو تبدیل
ہتوس تاپ توشہ قفسہ ہیچس آتش
زہر ہُز ورایہ تنہا آہیر دلریش
ییٔدن دور از حضورِ ماہ رخسار
ہُزیم شہ زک جایاہ مقرر
بہندوستان مرت گو شاہِ والا

شکارکِ قصدہ نیرت گو بکھسار
وزیراہ اک لمتس مہ رُوید ہندوی
گنڈون سوٹی نارتس در دل تہُون خار
سپن تقدیر و کارس ہل بکھسار
بو علمِ ریمیا در سحر زا اند
نو ٹی تم کر نبزِ دشاہِ اظہار
بوات علمس اندر چھوس زنانہ
شہن گرے تاقل علمِ ظاہر
سپن شاہس لباسِ شکلِ آہو
جہاندارن فریاہ کھیو ز تقدیر
شبکٔ رفتار سوٹی ماہرخسار
وچھون ارشکل باشاہ جہاندار
بعلمِ ریمیا گو مت بہ تمثیل
ذرکہ ہز گل چھو کہ لد گولہ بیمار
صدم طوفانچوٹی تس آو در پیش
بخانہ گو روانہ خسروانہ
تہوک تنہا زخانہ ماہ پیکر
سپن وارث سو ہُز تخت تاجس

لمتس پیؤرو بہ ہُز ہز بر سرِ راہ
لمتس ارمان لتس دلجو یہ ہندوی
دپون جز جان سپارٹی کیاہ چھو چارہ
تن تنہالبون شاہِ جہاندار
عجب علماہ چھو ازہر علم برتر
خبر لتس آس از علمِ جہاندار
دپوس تم ہُز ہُزن فیرت کہ ای شاہ
نتی آہوٹی مردہ آسو حاضر
سو ہُز آو در جسمِ جہاندار
ژلت گو سوٹی جنگل خستہ دلگیر
ستہ بانو آس دانا نکتہ پرور
ولی در عقل نہ در ہیچ اطوار
تہِ پیہ پوشہ تہر زن گو لمتس غش
پریرخسار آشوب جہاندار
سو ہُز یکطرف پیوارہ بیمار
نیک بانو شہانہ محل خانہ
دریں اثنا بامرِ حقتعالیٰ
کرن گو مالکی باج و خراجس

شرح حالاتِ جہاندار شاہ در جلدِ آہو بکھسار میگوید

بیا ای طوطیٔ خونبار منقار
بہی شو بلا در عشقن دلجو
گہی در نیکوہ بالہ ددن گردان

بجان اظہار کن حالِ جہاندار
قیامت زادہ ہجر انگ و فادار
کرن برباد دلبر بالہ اندان

سو اندر جلدِ آہو در رنگ و بو
بجانبازی غمس ہمدم دلافگار
صدم ہمدم لغم دمساز ہمزاد

پرن در حسرتِ دل بیتِ اُستاد
غزالی در ریاضِ جان خریده
کھنن نقشاه انن یارس بمقابل
لبک یُد بار باگیسوی دلدار
بہ بسم اللہ اشاره کر بقاتل
هتو واوژه چهوک بیگانہ ازحال
کروم از سوزِ دل چالوی بہانہ

فغان زین چرخ دولابی کہ ہر روز
نہد در پنجۂ گرگ درنده
ونن گه واوه گژ ہتو گراوه ونتس
ہرک اشکابِ محبت ید لبک یار
لسیمو واللہ کھی بر درگہ یار
چھو حالک نکتہ بن از دفترِ قال
بہ زانی سوی میس دلدار دورے

بچاہی افگند بادِ دل افروز
ونن اندر ونن باسوزشِ دل
درزم زِد تاوه دلگی چاوه ونتس
وچھک یُد تیغ نازس رنگِ بسمل
بحالِ زار عاشق انزه تس عار
کو وزانک ژه یم دردک ترانہ
للہ ون آسہ تیں نتو نار مورے

چھہ نالان وَردہ نئے درپرده امروز
دلو افسرده سوزک درِ دل بوز

غزلِ دوازدہم از زبان جہاندارشاه در فراقِ بہره ور بانو

ینہ عاره رستوی یارِ ستمگار ژلومی
یت منز لس منز کورلیس ژام شلس ژور
کوه گالِ زلف و خال عاشق زالِ ہجران
لس لس مہ کرون لولہ دلس باوه کس یم حال
در شامِ غم شوقکی کم افسون پر یمس
گہ شیخ گھی برہمن بت خانہ مہ لا جام
کِل میلنا کونہ ماه کنعان جانِ عزیز س

تنہ خاره عشقنہ زار ونت یار ژلومی
ڈُهدِت مہ دلس زلفکوی تہار ژلومی
گی نالِ یم ہنگالِ جادوگار ژلومی
لس گراوه کره ہا سوی چھو روادار ژلومی
ہت لولکی تعویذه تہ طومار ژلومے
ژ ہا نجام سو در تسبیح و زنار ژلومی
کت مصرِ دلس شاہد اسرار ژلومی

در بیانِ در آمدنِ جہاندارشاه در جلدِ شارک و گرفتار شدنِ وے

ہتی پاڈہ آسو نالان خستہ افگار
چون در ہجرِ دلبر زہر کوی جام
کرون روحس لباس مرغِ دلجو
بہر اقسام صورت جلوه گر آو

بدل ہت نارِ ہجران در غمِ یار
وچھون اک مرده مرغاه بر لبِ جے
سپن وہنار بعد از شکلِ آہو
کرون پرواز دیٹھون مرغزارا

بہ ہیم دام و دبے صبر و آرام
کڈون از خود لباسِ شکلِ آہو
سو صورت گر بہر صورت ہر در آو
بسبزه جو تہ گندم آشکارا

به بیتابی تهر دتهو مرغ آزاد
تهون مرغ خوش الحان ور قفس قید
فقیرن مرغ دلجوئیو بخانه

گرفتار آو اندر دام صیاد
تمس پیوه ڈیه در ویشاه بیر راه
چهو باوان مرغ لتس کم استائه
سپون لتس پیر مرغ نغز گفتار

سو صیاد آو لاران زود بر صید
کرون سوی پشی کش لتس مرغ دلخواه
فقیرن بوز لتس لش کیت اسرار

در بیان حیران شدن بهره ور بانوبر کلام شارک و خریدن وی از فقیر

بیا حقانی ا مرغ خوش آواز
فقیرسن نظیرس دلپذیرس
کلام مرغ بوزت دتهو شها شور
همن مول مرغ زیرک خوب گفتار
شکر گفتار مرغ خوب بیکر
هتون با مرغ باون حال جانان
گو صد پاره سینس در غم یار
دوباره دورک آزار پیئنے
مه کرزا نوم پیچم تنو نار موری
دزم هی شراونن پوه آم هارس
سو دلبر گو کرت زیر و زبر مه
گٹه تراوان مه آتش جهس مٹه مار
گبس آره کڑی کرنس شری بال
فره بره گیٹری پوشه تهراه زن
سرن تهندن لنا کرم وردانه گوشن
کهٹت تی تهاونگس آسبه جانبر
بغیر انا موافق آدو امق

طیور ملک هجران کن نواساز
هتون همراه مرغ خوب گفتار
ته بوزت بهره ور بانو به گمه غور
هتون القصه مول مرغ گمبر یار
بصورت جانور یعنی سو دلبر
ڈیون لتس هاره تهو تمه کن فراقس
مینے زر چهوم تنے هجرانکوی نار
به کمه جادوگری کرچپوری زنگ
نکهه دانت سو دعو بدار دورے
سو روشه گوم نیرت گوشه گوشه
خبر کنهه چهمنه کمه لایم نبسر مه
دره فل یار کرت گوشتس زخم جاے
کران نارس شری واتوم زیری کال
هشم کرجهوشن هتنس شلهمان
سو روشن چهوم توی جهس حال روشن
بهون زاه گونه خوش لتس دل من
تنهندس خدمتس در الینه لالی

دوهیراکه رت خیالا پیو فقیرس
روانه گو سوی ملک جهاندار
ڈیون درجای تنها جهس لاونگاس
فقیرس تت بدل واراه دتن دیار
سپون ترک جنون بد مست هجران
چهه از مستی شراب اشتیاقس
به کمه کانجهوم غم دلدار پینے
پری بادلبری با غم کرن سنگ
دریغا گو خزان بیت نوبهارس
ڈجس لانس حسه هوشه نه پوشه
سنزه رڈه گوم تراوت سنزوتی یا
تمس گوشن گر همنا تراونم مارے
شره دره لجمری مه پیکراه زن
پٹشن واتوم تنه کراون اشن سران
زهشت زانوم نه بالے حال دلبر
غلط گفتم بهان چهاگل بگلخن
سته ورشی بوتے لتس پت مئےیس

سوتے ڈیٹھوم تتے پدمان متے لیس
گلابن آرہ ول کرنس تبرہ بو
دزان ہر سو خزان گو نوبہارس
درہ زوناہ بولا جس بیوفا یارِ
زلیخا شاہ مصر کرلا جنس بو
سوتراوِت شوبہ کرہ بہ سورہِ سامان
حریرک فرش تس رِئست لبسر مخار
ژہ کیاہ ای مرغ زانک یم ترانہ
لیس کرہ نرگس بیمار جادوے

ژلوم ییہ ژورہ مورِی نار تہو نم
دزلیس آفتابس پت ہرو بو
ونت نم اتان چھسنہ کیاہ بنت آم
ذرہ ذرہ گاجنس خورشید رخسار
چھونا افسوس تس رتنوی تس میانو
سوتراوِت پیرہ کس کتور ونہ داان
کھٹوم ازتام رازِ دلبر از غیر
چھہ کم دُردانہ ہائے عاشقانہ
ژہ کن ونہار طوطنہ باشہ باوے

مہ چُہی دورک آزار تہو نم
سوکھس دوکھہ پادنم پوہ گوم بہار
سینت ور سینہ چھوم تھندو فی کھنت نام
غمن تس یوسفن کوہ گاجنس بو
لبن با غیر جانان زوکھون میانو
چھوکر بی نار ساز و ناز در کار
ژلوم دل ہولنی لولن انوم جبیر
بہ زانی سوی لیس فریاد داوے
تتہ مادو ررس منز آتشہ رادی

غزلِ سیزدہم از زبانِ بہرہ ور بانو در فراق جہاندار شاہ

سوز دلکوی بوزو ونہاری
لولہ ناری گرُنم سُور
سولہ تب چھوم لولہ بیماری
آہ کڈہ نا ہتو نم دُور
بال ورالیس عشقہ بازاری
لولہ ناری گرُنم سُور
لالہ کرہ یو پیالہ برداری
باوہ حقّاسے رنجور

لولہ ناری گرُنم سُور
داد دِتو نم اِمم جادوگاری
لولہ ناری گرُنم سُور
داد کرُنم ماہ رخساری
حال کس ونہ چھس مستور
لولہ کنڈ چھم جگر سوارم
لولہ ناری گرُنم سُور
سوختہ کرنم آم پختہ کاری

دِلہ یارس ونہ وِلہ زاری
مسہ خاص چھس چشم مخمور
کیاہ لدنم راہ بالہ یاری
لولہ ناری گرُنم سُور
نال ولنم کالہ شہماری
ینبرزلہ ییہ لولہ بنبور
دوکھ تہ دادی نکتہ اسراری
لولہ ناری گرُنم سُور

در آمدن جہاندار شاہ در جسد خویش و گرفتار شدن بہرہ ور در جلد آہو

بہ سوز دل ونن گیہ ماہ رخسار
مہ کر بہ ہجرِ دلبر نالہ افغان

کڈن گو مرغ آہ غمہ زمنقار
ژہ کم دردن کرک رند بلاکش

دپوس بانو یہ اطیر غ خوش الحان
کڈن چھکھ آہ غم ہم رنگ آتش

وپوس مرغن دلس چھوم سوزِ دلبر
وپوس مرغن بسوزش لس بتھی ژال
وپوس تمہ کس وَنہ سَنہ گوم پانس
وپوس تم چھوس دزان زندہ بدورِ رخ
تہ بوزت ہوشہ ڈج بانوکھتوس حرش
کرک باہم بیانِ آشنائی
ونوس بانوبہ حال خود ننکرار
برائی مرگ دشمن ئی چھومشور
یہ بوزت ماہ پیکر آیہ پانہ
ژہ چھوک درعلمِ جادو پوزہشیار
بزودی حکمِ شاہی گو بہرسو
بجسمِ خویش داخل گو جہاندار

یمس ہتہ مبتلا چھوس عشق پرور
وپوس تمہ آم سینس زخمِ خنجر
وپوس تم چھوم سنیت ہر استخوانس
وپوس تمہ چھس ہران اُش ژالہ ژالہ
پتہر ییہ پوشہ تہرزن روز خاموش
جہاندارن بیان کُرد استانہ
پنن عصمت زِ خصمِ زشت کردار
سوَ انتن حیلہ کُنِہ درجلدِ آہو
زخانہ سوی ہُرمز گیہ روانہ
کرن یلہ چھوک ژہ پانس وہ برابر
الوک درپیش مُردم مُردہ آہو
دوبارہ شادگی بعد از جدائی

وپوس بانوبہ آتش چھوم دِلکہ حال
وپوس تم عشقبازن میون ہوکر
وپوس تمہ اشک سرخن زالوِم رخ
وپوس تم چھوس کران بو آہ و نالہ
سپون یلہ ملُ تمن بعد از جدائی
پنون احوالِ ہجران دانہ دانہ
جہاندارن وپوس ای ماہ پیکر
بجسمِ خویش پانی واتہ ہا بو
کردن مسرور وپوس کای جہاندار
یہ چھوی سوی شہرِ یہ ہاوم بارِ دیگر
سو اندر جلدِ آہو آو یکبار
کرن گی اک اکس تنم جان فدائی

مصاف کردنِ جہاندار شاہ با بہرام خان و کُشتہ شدنِ بہرام از تیغِ جہاندار

زتاریخ نہی سپون ظاہر باخبار
کرِ و تُوہ رسم و آئین پرانو منظور
تمن منز سرکشاہ تس ناو بہرام
سپاہو تل بغیرت عالمس تاو
بعالم زلزلہ نہی تہند گمان گو
دَرندن تہ پرندن ژاو زلزل
سپون باران تیر از ابرِ کینہ
پلنگ افگن سو پانی دراو جنگس
منادی فیر ہر سو آخر کار

سپون یلہ حکمران شاہِ جہاندار
گموت کِنہ وقت ہُرمز آسو سرکش
سپون سرکش سو از روئی طمعِ خام
سو فوج موج زن گو پُور ساماں
زمین وژہ گردہ ہُند نو آسمان گو
کران گو رچھ ٹنگ و پوپٹ سمندن
ژٹن گی شیر مردن دوش و سینہ
سپون شور و فغان گومندن شام
سپون اظہار بر حکمِ جہاندار

کرِن جاری بہر سو تازہ منشور
تمن از حکمِ شہ ییو تازہ آتش
بخشمِ قہر بانی حکمِ شہ دراو
بمیدانِ بلا دریای طوفان
زہ فوج یلہ اک اکس کُن گے مقابل
کمندن کش کڈن ژہیٹ واتہ لندن
جہاندار آو تراوت کش خدنگس
بتیغ پادشہ گو مارہ بہرام
جہاندارس سپون یلہ مدعا پُور۔

در بیان ازدواج جهاندار شاه همراه دختر بهرام خان

در آن اثنا شهس نشه واتو پیغام
سمنبر سرو قامت شاخ شمشاد
سٹھاه آشفته چهس حسنس گرفتار
شهس گو میل آن غارتگر یاه
وکیلن هند شرعی پور کر کار
سپون مشکوی واره ممتاز
ته بوزت هېره ور بالاو دیه کهتو جوش
گلن شکوه کرن گیه ژهاه بد ژهایه
لب جو دلربا جو بیٹ دلجوٴ
سه سر گچھ جو رگیه در نور مستور
شهن ابله بوزتس گو خاره خاره
خدارا اکر چهو یار بے نوا را
مه گو صد سال دور رچاوتکیه روز
سپون کر تنهو بسجتی کام پرویز
قسم چهوم چاند روی ارغوانک
مه کر حرف خطا چهوی اختیاری
سو نامه واتو نزد ماه پیکر
کرون آغاز نازک نامه نازد

چهه گو راه مه جبین از نسل بهرام
سیه بی سر همنس چشمان جادو
دلی در دل چهوتس مین جهاندار
پنون شوزن وکیلاه سوی دلجو
سپون عقد پریرو با جهاندار
بدل مشتاق تس کن گو جهاندار
تمس گلگون رخس گو جعفری پوش
دزت از آه سوزان گو چمن زار
پر برو مشتری خو عنبرین مو
بکف تسبیح چوبین هت بزاری
لکهون از خون دلی تس ناز پاره
رٹت کبنه ژٹت بینه کهٹوت ژود
زهجرانت سٹهاه چهوس خسته جا نسوز
مه پتهواگ دوه گوت گو دیده جیحون
زهجرت از بستین کر چهوی همه جانک
قسم از چشمهٔ چشمان جادو
پرون مضمون باشک ساخون گرون تن
فرافکه اشکه لیکهن نامه با یار

پریرو باغ حسنچ سرو آزاد
بناز عشوه گو یا مرگ آهو
دلن لبوا ز ره دل عاشقنی راه
تمکو افشا کرون پنهان زبانو
انک در هودج زرین بصد ناز
چهور لگ بلبلس از حسن گلزار
دلس گو داغ تس در باغ در ایه
ز گلشن درایه خالی ماهر خساره
زر وزیور گهر از بر کرون دور
دراشکس هون پانے شماری
سمن سیما دل آرا ونگارا
کروت قهر و غضب پیدا نا برو
یه کام جان مه گو زیر تلخی آمیز
تمام عمر کر زاه ڈیشه مجنون
قسم از زلف رشک زنگباری
دری کر چان غمگینی مری بو
تلون از دست نازک خامه باناز
کرون خامه بنامه بجر دربار

عطوفت گستر مسکین نوازا
غلط گفتم ٿه کر جهوی سهو خامه
کروت مسرور مسکینان به پیغام
ٿه جهوک سلطان والا چشم بد ور
بجان و دل بو جانی جهیں پر ستار
بزودی گو روانه سوی دلبر
جهوکر حفظ مراتب عشقبازس
بیا پیه آفتابس غیرت ماه

عدالت پرور اجودت طرازا
عطوفت نامه چالوئی واتنه مرقد
غلط شد جهیں ٿه بخشش خاص عام
کنوی بر جاه جهو بهتر آفتابس
الهی بخت و دولت آسنی یار
وجهیں مه روبه تنهائی دلادگار
توی محمود پیو پرپا ایازس
بخانه گی زه دلبر شاد و مسرور

مه کن در سهو امت آسه نامه
شب غم گو خزینن روز فیروز
بو غمگینان حزیناه خسته مهجور
عطار ددون گرن منتر اضطرابس
سونامه پر جهاندارن سراسر
پر پر خسار آشوب جهاندار
نظر کر بهره ور بانو یه باشاه
ز دل آزردگی بانو یه ٿج پور

ارتحال جهاندار شاه از دار فانی بدار جاودانی و جان دادن بهره ور بانو و مدفون شدن هر دو

دریغا آد مرغ دل بغفر یاد
جهو ببرن از لباس زندگانی
سو رحلت ٿڏ مصیبت جا بجا پیو
به تنگی صبر کن جامن کرون چاک
بر پنجه رنجه رخسار چون گل
وفادار و جفا کار روانه
مد نوار و قدرن خم کهیوم از غم
مرهی غمناک جهیں با سینه صد چاک
برماه و تو تهیم دماه بیته حال باوسے
وجهیت نو پاره تا محشر دو باره
ترسانه کردن رخت سراپا

زوهر بیو فادر داو بیداد
جهاندارس اجل نادس بلا و
بعالم شور و تهو محشر بپا گو
ببد غم کرن کیاه ناله زاری
زداس غم کرن انبار سنبل
ببره کر تهیں زره کپ چالو ڈیره
بدن سوبه بوهم که قدره چالو ماتم
هیبه تن کر ذری در خاک مدفون
سماه تهو تهیم بپا سر بال تراوی
بهتی پاٹ آس تراو ان آه ناله
طون گلگونه بر رخسار زیبا

زنو بتخانه دنیاے فانی مو
کرون رحلت نه دنیائی دنی دراو
بسوز دل سه بانو درایه بیباک
هتون تراون ز دیده خون جاری
ڈپن جانانه ها سر ورد وانه
شره مره بال تراوی ٿی لیے لر
ذری کر گلبدن واتن نه خاک
اگی داغه مری چون لاله در خون
دریغا از ستم گو سینه پاره
غمس هم پیاله باد اغ گلگاله
چو سایه آیه به پائی جهاندار

کر دل) ایثار نقد جان بہ دلدار
بغم گو زونہ بیدا داغ سینس
سپئن باران ز مروارید یاقوت

پری پیکر سپئن واصل پہ دلبر
لباتم شور وتھور وئی زمینس
زہ گوہر دانہ گی تحویل باخاک

بحیرت وتھو بہ مجلس شور محشر
کدڈک پر بھودج زرین زہ تابوت
وچہت افلاک گی زاندوہ غمناک

لبالم شتہر گو خاص کبو عام
پروک انا الیہ راجعون تام

واسوخت در حق دنیای بے وفا میگوید

چھو کو تاہ مرگ نے در آوار افسوس
بہی کر تا ابد بیدار افسوس
بیون کہی رو بہ خانن از خرابی
چھو دنیا تاون بازار افسوس

بہر کم زور و زور آوار افسوس
کمین ہند کہن بنن طناز کم کم
بنن بیگانہ دعویدار افسوس
باشک غم و مادم نامہ کر صاف

کر ہی لیس پیالہ ہر گن مست مدہوش
شرین شرہ کم شکر گفتار افسوس
کنو ہی تھو عارفن ہند نکتہ در گوش
زبان جہل ز آب استغفار افسوس

در تضرع و زاری بدرگاہ حضرت باری عز اسمہ

بیا حقانی ای پامال عصیان
زہ رستوی کا ہنہ کہاہ زانمنہ یاور
مہ یددی پر سپون طومار عصیان
زغسل پشہ کیاہ گزنہ قلزمس کم

گنہ یدچھی پنہ ان سوی یزدان
ہمہ شیشۂ دل فتور امید بستہ
زہ چھو نیا موج زن دریائے غفران
سروشن وصف غفران فرہنادی

الٰہی رو سیہ آسی بو در بر
چھو تہ ہانڈان شیشہ گر شیشہ شکستہ
چھہلک یددفتر عصیان عالم
گناہن پٹ دسپن سوی سر گشادی

اختتام این نامۂ مشکین ختامہ و سبب تالیف میگوید

بحمد اللہ بہ در دک داستانہ
یہ یعنی جوہر عشقن رسالہ
گو ڈک تصنیف در تبت سپون پور

سپئن الغام عشقنہ آشنانہ
یہو ہی قصہ اکوہی مطلب کنوہی حال
د رکم سوی قصہ ون در شہر لاہور

پرہ ار درد و فراق و آہ نالہ
شہ بارہ ذنوہی گو نظم تا حال
نریم در گندنہ در طرف پہار

یہ دروٚک داستانہ وٚن بتکرار
اڈٕ یوٗ ایزاد کرہس کینہہ اڈٕ یوٗ کھیوٚس
بنادانی مرٕن سبے شعر خوانی
سراسر دنیاہس دوہ تارہ زٕ وزٕو
رٕچھوٚ سوی حی بشرطِ پاکبازی
ملک بزرت تہوٚم انندِت یہ کاراہ
کم و زیادس ہتہ کرباو سراسر
سُر وٚشن عشقہ چوٗشاہ دِتوٗ منوٚشن
چھہ دِل سَردن کرٕی زہٕ ہٹہ ہرٕ دفی زن

رٕہ تصنیف اوٚلک بی خاص و عامو
اڈٕ یوٗ کرآفرین کینژوانس کوٚس
رٕچھہٕ سہ رنگہ رنگہ اہلِ رازو
برابر چنگٕ نٕئے سیتارہ بوزٕو
چھہوٗ شرطِ شعر خوانی لحنِ دلکش
چھہوٗ گنزرِت بخۃ کارن تختہ ہاراہ
دہ اجرت کاتبس اکسی ہزارس
چھہوٗ بوٗنتاہ روزِ روشن اہلِ ہوشن
انکٕ یُدسہ تصنیفک شمارس
تمام شد

نمی تہوٗ جاہلو پوشیدہ خامو
چھہونا افسوس در دنیایِ فانی
ہیوٚ سہ چنگہ وائین خوش آوازو
دِہوٗ دادِ مے عشقِ مجازی
تہ بوزِت عاشقن ہندِ دل گژھن خوش
شماراہ کرہ ہزاراہ پر برابر
نہ کم نی زیادہ رٕٹہ رس آت شمارس
ولی بے دردنی گردن زنی زن
زٕناوٗ تہ ترٕہ ہٹ زایِد ہزارس
١٣٢٣

منقبتِ حضرت خواجۂ بزرگ خواجہ بہاءالدین محمد نقشبندِ بخاری قدس سرہ

تا منِ اہلِ صفا درگاہِ شاہ نقشبند
فرقِ سر بنہادہ زیرِ تختگاہِ نقشبند
ہر دعائی را کہ میخواہی بکن ای دلفگار
مردہ دلہا زندہ گردند از نگاہ نقشبند
ہیچکس خالی نشد از درگہِ عالیِ او
گر زحق خواہد زبان عذرخواہِ نقشبند
من چہ خواہم کرد تشریحِ علوٗشانِ او
توتیائی چشمِ دلہا خاکِ راہِ نقشبند
یا الٰہی ہر محب و ہر مریدِ صادقش
میشود مقبول اندر خانقاہِ نقشبند
مشکلِ درماندگان از لطفِ او حل میشود
دہ چہ عالیشان بود این بارگاہِ نقشبند
ہیچ غم نبود ز جورِ ظالمانِ پرستم
کے رسد اندر خیالِ فہم جاہِ نقشبند
تاجدارانِ جہان از روی عجز و انکسار
باد آسودہ ہمیشہ در پناہِ نقشبند
از غنا یابند گدائی میشود شاہ جہان
خاک را زر میشود از یمنِ شاہِ نقشبند
ہیچ باکی نیست از جرم و گناہم در حشر
خانۂ اعدا کند ویران سپاہِ نقشبند
ای خوش آن روزی کہ پوید سیف الدین از روی شوق
پای از سر ساختہ در شاہراہِ نقشبند

اللّٰہم اغفر لکاتبہ